

ARBETAR MAKT

NR 9

1975, Årg.4, Pris 2:00

LÖNTAGARFONDERNA NY SOSSEBLUFF!

DU, SVEN!
DOM HÄR NYA
LÖNTAGARFONDERNA
ÄR DE' SOCIALISM DE'?

PORTUGAL
SID 3

ITALIEN
SID 9

FACKET
SID 5

SVETSRÖK
SID 6-7

LÖNTAGARFONDERNA — NYTT KORPORATIVT UTSPEL

"Revolution i Sverige" skriker DN:s löpsedlar ut. Det talas om löntagar-makt över företagen, smygsocialisering och medbestämmande. Det man talar om är de s k *Löntagarfonderna*, som presenterades härom veckan av LO-ekonomen Rudolf Meidner. Meidners förslag ska ut på remiss inom LO, och därefter ska LO-kongressen fatta beslut i frågan lagom inför valet 1976...

«SOLIDARISK» LÖNEPOLITIK

Fonderna, vars uppbyggnad presenteras närmare på annan plats i tidningen, är ett nytt försök från socialdemokratin att hjälpa den kris-sjuka kapitalismen att överleva ännu en tid. Detta garanteras av kapitalistdoktorn Meidner, som tillsammans med Gösta Rehn visat sin förmåga i samband med införandet av den s k "solidariska lönepolitiken". Låt oss göra en tillbakablick på denna:

I slutet av 40-talet utarbetades av Rehn och Meidner de teorier som fick ligga till grund för LO:s ekonomisk-politiska program av år 1951. Detta gick i stort ut på:

1) Den genomsnittliga vinstnivån i företagen skulle pressas med hjälp av "efterfrågedämpande finanspolitik", dvs med hjälp av t.ex. omsättningsskatter som medför prishöjningar för arbetarklassen så att "efterfrågan" dvs möjligheten att köpa minskar genom prishöjningar. De minskade vinsterna skulle leda till att fackföreningarna, enligt Rehn, inte skulle provoceras till stora lönekrav i avtalsförhandlingarna.

2) Fackföreningarna skulle i stället driva en "solidarisk lönepolitik" dvs att fackföreningar i sektorer med låga företagsvinster inte skulle tveka att pressa upp lönerna i nivå med den i andra sektorer, samt att fackföreningar i högvinst-sektorerna av industrin

skulle nöja sig med mindre löneökningar. Detta krävde centraliserade löneförhandlingar, vilket också föreslogs, bl a av Meidner. Centraliserade förhandlingar för att hindra arbetarna i högvinstföretagen att ta ut vad de kan. Samtidigt som man alltså gynnade de mest lönsamma (och ofta största) företagen bidrog man till att slå ut de mindre, såväl vad det gäller lönsamhet som storlek. Socialdemokratin, anförd av Rehn och Meidner, backar upp monopolkapitalet och hjälper detta att slå ut småföretagen!

3) Genom att man bidrar till att "pressa ut" arbetskraften från de minst lönsamma sektorerna av näringslivet genom konkurser etc, skapas en s k "friktionsarbetslöshet". Denna ska man avhjälpa genom arbetsmarknadspolitik. AMS och andra institutioner byggs upp för att hjälpa arbetskraften att flytta till industrin inom mer lönsamma sektorer. Norrlandsproblemet är som vi ser, till en del ett resultat av den solidariska lönepolitiken.

KAPITALET'S KRIS

Men det är fel att skylla de negativa verkningarna enbart på socialdemokratin. Nödvändigheten av t ex en monopolisering av näringslivet, med alla dess negativa följder för arbetarklassen hör samman med kapitalismens utveckling och allmänna kris.

Det är denna kris som gjort den solidariska lönepolitiken ineffektiv som medel att sköta det kapitalistiska samhället och mästra arbetarklassen. Under 50-talet med stigande produktivitet och ständigt nya avsättningsmarknader, så kunde socialdemokratin och kapitalet garantera arbetarna i höglöneindustrin löneökningar och en reell standardhöjning vad det gäller köpkraften. Men mot slutet av sextioalet råkar kapitalismen in i svårigheter.

$$\frac{L_k}{S_k} = 1 - \frac{1 + \alpha(1 - \lambda - u)}{1 + \alpha(1 - u)}^k$$

Den matematiska formeln för socialismen? Aktäre Einstein!

Arbetare i s k expansiva sektorer som metallindustrin tar till strejkvapnet, och det tvingas man göra utanför fackets och LO:s ram. Strejkerna i Malmfälten 69-70, och på Volvo och Saab är exempel på detta. Dessa strejker har fortsatt sedan dess, och de har också fortsättningsvis kommit att föras självständigt t ex med hjälp av strejkkommittéer.

STÖD ÅT KAPITALET

Det är mot bakgrund av detta som LO-kongressen 1971 beslutar om en utredning om "kapitaltillväxten i samhället". LO-ekonomen Meidner har bra förstått den uppgift han ålagts. Han har presenterat ett förslag för att hålla tillbaka såväl själva lönekraven som arbetarkampen, som är det mest avancerade vi sett från herrars klassarbetsmän hittills.

1) En viss del av företags vinst avsätts i en fond som ägs av facket genom att man ger ut nya aktier varje år. Eftersom kapitalisterna knappast kommer att släppa till av sina egna vinster, är det arbetarna som med reallönesänkningar får betala avsättningen till fonderna.

2) Man söker dessutom få arbetarna att känna ansvar för företaget så att man inte ska kräva så mycket betalt. "Om ni tar ut så mycket i lön, så dröjer det 5 år till innan företaget är löntagar-

ägt," säger kanske företags- och fackbyråkrater till strejkande arbetare.

3) När man för över pengar till fonderna blir dessa skattefria.....

4) Meidners ideer om stöd till monopolkapitalet går igen från den "solidariska lönepolitiken". Han menar bl a att det knappast kan finnas något intresse av att resurser flyttas från vinstgivande expansiv verksamhet till olönsamma företag. Ett annat faktum som visar att det endast är de största företagen som ska få nytta av förslaget är att det föreslås gälla endast företag med mer än 100 anställda.

Vad vi ser i Meidners förslag om löntagarfonder är alltså en ny "solidarisk lönepolitik" - solidarisk med kapitalet. Den gynnar monopolen och är arbetarfientlig till sin karaktär. Det kommer att knyta facket än mer till företagsledningarna genom de representanter man får in i företagens styrelser.

Arbetarklassens svar måste bli ett rungende NEJ till hela hopkoket. Arbetarklassen har inget gemensamt med borgarklassen, ingen anledning att ta ansvar för det ruttnande kapitalistiska samhällets kris. Arbetarklassens samhälle, det socialistiska kommer att avskaffa all kapitalism och avvisa även ett samhälle där kapitalisten är ersatt med fackbyråkrater. Socialismen måste innebära en arbetarstyrd planekonomi, och där finns inte plats för Meidners byråkratkapitalism.

Vi kan också vara förvissade om att arbetarklassen kommer att ge sitt svar - som man gjort i frågan om den solidariska lönepolitiken - man kommer att ta upp en självständig kamp och organisering utanför fackföreningarna. Eller som en börskommentator i DN som å LO:s vägnar oroar sig: "Riskerna för att löntagare bildar 'nya' fackföreningar år 2000 för att förhandla med LO om löner måste nog ingå i LO-ledningens analys av Meidners förslag."

MOT FACKLIG SPLITTRING- SJÄLVSTÄNDIG KAMP

Under det senaste halvåret har vi sett prov på två större konflikter där de strejkande, eller de av strejken berörda tillhört olika fackliga organisationer. De två är skogsarbetarstrejken och flygvärdinnornas och mekanikernas strejk vid linjeflyg.

Gemensamt för dessa är att det existerat en facklig splittring. I skogsarbetarnas fall mellan Skogsarbetarförbundet och SAC, syndikalisterna i LIN-konflikten mellan TCO- och SACO-anslutna.

Facklig splittring

När det gäller kampen på LIN ledde uppdelningen på olika fackliga organisationer till att de SACO-anslutna strejkade, medan de TCO-anslutna agerade strejkbrytare. Splittringen är här, som alltid, till arbetsköparens fördel. Men vi måste komma ihåg att den orsakats av att en majoritet av flygvärdinnorna och mekanikerna länge stött sina pannor blodiga mot den fackliga byråkratin i TCO. SACO:s relativa militans gav de LIN-anställda åtminstone tillfälligt möjlighet att ta kamp för sina krav.

Enhet i kampen

Bland dom som deltog i skogsstrejken var, i en del områden, upp till femtio procent organiserade i SAC, medan de övriga tillhörde LO-anslutna Skogs. Den konstruerade motsättningen mellan dessa var på sina håll ganska stor. I några av de områden som dominerades av Skogs släpptes syndikalisterna helt enkelt inte in på mötena.

Men på många ställen, t ex i norra Hälsingland lyckades man uppnå enhet i

kampen genom att gå utanför de traditionella fackliga ramarna. Man arrangerade stormöten, dit alla strejkande var välkomna, och där alla, oavsett om de tillhörde Skogs, SAC eller var oorganiserade, hade rösträtt. Arbetarna valde en egen kamplledning, en strejkkommitté. De valde delegater till den centrala strejkkommittén, gav delegaterna direktiv, tog ställning till beslut som fattats av centrala strejkkommittén osv. Allt detta gemensamt, utan hänsyn till vilken organisation man tillhörde. De gamla stridigheterna mellan Skogs och syndikalisterna, vilka inkluderat saker som slagsmål och stenkastning, var som bortblåsta. Man hade enats i kampen.

Självständig kamp och organisering

Det är naturligtvis på intet sätt önskvärt att arbetarna på ett företag är splittrade i olika fackföreningar. Vi måste motarbeta en sådan splittring. Men detta utesluter inte att vi ställs inför den situationen att arbetskamrater tillhör olika fackliga organisationer eller att en splittring framprovocerats av den fackliga byråkratin. Vi måste motarbeta att detta leder till handlingsförlamning eller bidrar till en ytterligare splittring i kampsituationer. Vår uppgift måste vara att verka för att kampen förs självständigt från facket och partipolitiska organisationer och att kampen organiseras självständigt via strejkkommittéer och stormöten.

SVARA PÅ REMISSEN!

För närvarande studeras och diskuteras den meidnerska utredningen om löntagarfonder av regionala konferenser med fackliga funktionärer och "förtroendevalda". Dessa konferenser hålls på distriktsnivå och arrangeras av de fackliga centralorganisationerna (FCO).

I slutet av september och början av oktober börjar förslaget vandra ner genom fackföreningsbyråkratin. Det börjar med tre av LO arrangerade utbildningskonferenser för "experter" och hamnar så småningom i sk rådslagsgrupper (av den typ som förekom vid §32-utredningen) på "basplanet". Dessförinnan kommer bl a lokala konferenser, arrangerade av FCO och ABF, att hållas. Till dessa kommer "arbets-tagare" från alla arbetsplatser i området att inbjudas.

Rådslagsgrupperna beräknas komma igång i början av oktober och pågå i ungefär två månader. Remisstiden utgår 15 december och till dess tror sig LO veta att 1,9 miljoner "löntagare" ska ha deltagit i remissarbetet. Svaren ska, enligt LO-byråkratin, ligga till grund för de motioner om fonderna som kommer att läggas fram för LO-kongressen 1976.

Självfallet ska vi kommunister och arbetare i största möjliga omfattning delta i diskussionerna och studierna. Inte någon av de möjligheter att få igång diskussioner och studier på arbetsplatserna om hur kapitalismen fungerar, och vad vi ställer för alternativ, får försummas.

Detta kräver att vi noga studerar utredningen och hittar alla dess to-kigheter.

Vår kritik och det alternativ vi strider för, en verklig arbetarmakt, kommer säkert att få många känslor i svallning. Inte minst kommer säkert många lokala fackrepresentanter att få bita i gräset.

Tidningen ARBETARMAKT

utges av Förbundet Arbetarmakt
Årgång 4, nummer 9 1975

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Adress: Tidningen ARBETARMAKT
Box 9028
102 71 Stockholm

Telefon: 08/68 46 79

Prenumeration för 12 nummer:

Vanlig prenumeration	30:-
Stödprenumeration	50:-
Garantiprenumeration	100:-

Postgiro vid prenumeration: 38 13 00-3

Postgiro vid redovisning,
ombuds-försäljning: 20 21 02-0
Postgiro till STÖDFONDEN: 23 75 76-1
Postgiro vid beställningar
av äldre nummer och dyl.: 20 75 76-0

Tryck: AB Frinkipo Offsettryck,
Stockholm september 1975

Detta nummer presslagt den 15
september 1975.

Manuskript och illustrationer till
nästa nummer (10/75) ska vara redak-
tionen tillhanda senast 9 oktober.

Ombud för tidningen finns på följande
orter:

Göteborg, Haparanda, Helsingborg, Härnösand, Huddinge, Järfälla, Jönköping, Kramfors, Kristinehamn, Norrahammar, Norrköping, Stockholm, Trondheim, Uddevalla, Uppsala och Visby.

Eftertryck medges endast med angivande av källan.

PORTUGAL

Krisen förvärras — avgörandet närmar sig

Den ekonomiska och politiska krisen i Portugal blir allt svårare. MFA är helt splittrat i viktiga frågor. Regeringen är upplöst, ombildad och upplöst igen för femtioelfte gången. På de stora industrierna upprättas arbetarkontroll och tas initiativ till arbetarråd. I norra Portugal fortsätter de anti-kommunistiska demonstrationerna. Disciplinupplösningen blir allt större i armén. Kort sagt: avgörandets stund närmar sig hastigt för den portugisiska staten.

De jättelika demonstrationerna i Lisbon till förmån för den demokratiska basorganiseringen: folkkommittéer och arbetarråd, visar att det finns ett massivt stöd och en stor aktivitet i revolutionär riktning i Portugal. Och även omkommunistpartiet försöker manövrera denna rörelse till förmån för sin egen "folkfronts"-linje har utvecklingen gått alltför långt för att en borgerlig lösning ska accepteras av viktiga arbetargrupper. Den revolutionära rörelsens styrkedemonstration har uppenbarligen skrämt borgarna och

tvingat dem på defensiven. De vågar inte längre öppet provocera arbetarklassen och håller sig åtminstone tillfälligt i stillhet.

De borgerliga och öppet fascistiska gruppernas kupplaner hindras också effektivt av att de väpnade styrkorna inte är att lita på. Soldaternas politisering och allt mer avancerade krav gör en mobilisering för en reaktionär kupp så gott som omöjlig. Officerarna vet inte om deras order kommer att åtgärdas och de riskerar hela tiden att bli avsatta. Soldaternas aktivitet och bildandet av självständiga soldatråd är en av de positiva sidorna i den revolutionära processen i Portugal. Den sammansmältning av arbetar- och soldatorganiseringen som håller på att ta form kommer en gång för alla att omöjliggöra reaktionens seger i Portugal utan utländsk intervention.

Men ekonomin är den portugisiska statens akilleshäla. Från att ha haft en oerhört stark betalningsbalans har reserven smält ner till nästan ingenting. Om inget radikalt inträffar kom-

mer den portugisiska staten inom kort att fullständigt braka samman. Bidragande är naturligtvis den ekonomiska krigsföring som västvärlden med USA i spetsen riktar mot landet. Investeringarna har minskat till så gott som noll och amerikanska, brasilianska, svenska m fl företag drar sig bort från Portugal. Detta tillsammans med att inga nya order kommer in är förödande för ekonomin. Krisen inom ekonomin kan inte lösas med kapitalistiska metoder. Den är samma kris som alltid kommer att uppträda när arbetarklassen kommer i rörelse och är i stånd att organisera sig. Den är ett uttryck för den kapitalistiska ordningens oförmåga att driva utvecklingen framåt och visar med förfärande klarhet borgarnas skräck för verklig demokrati. Den visar också den borgerliga statens oförmåga att fungera när arbetarklassen ställer rättmätiga krav på ett människovärdigt liv, och kämpar för att genomföra dessa krav.

Men arbetarklassen i Portugal är splittrad, och viktiga grupper som skulle kunna vara dess allierade står fortfarande utanför den revolutionära rörelsen. De mest medvetna arbetargrupperna har förstått detta. Det visar bl a uttalande från Lisnavarbetarna, som talar om nödvändigheten att dra med *alla* arbetare i den revolutionära rörelsen och vinna stora mellan-skiptsgrupper.

De svåraste politiska motståndarna till en revolutionär utveckling i Portugal är kyrkan och prästerskapet, som fortfarande har ett starkt grepp över stora delar av befolkningen, Socialistpartiet, som har ett, visserligen svagt men dock, ideologiskt grepp över kanske hälften av arbetarklassen och Kommunistpartiet, som genom sin vacklande politik och sin oförmåga att dra lärdom av det speciella i den portugisiska arbetarklassens situation.

Dessa tre är svåra motståndare för den sociala revolutionen. Men övervinandet av dem är nödvändigt för att en stat styrd av arbetarklassen ska vara möjlig i Portugal.

De mest medvetna arbetarna visar vägen. Vi måste stödja dem!

som möjligt utveckla en bred mobilisering över hela Europa till stöd för de folkliga maktorganen.

Vi kan inte vänta längre! Portugal kommer inte att bli Europas Chile!

- Mot den imperialistiska inringningen och mot det ekonomiska, diplomatiska, politiska och militära sabotaget av Portugal; mot NATO; mot den nationella och internationella borgarklassens provokationer, som försöker hindra den portugisiska revolutionära utvecklingen; mot attackererna på arbetarmilitanter och organisationer.

- För totalt stöd till arbetarklassen, lönearbetarna, soldaterna, matroserna och revolutionära officerare i kampen mot kapitalismen och för folklig makt och proletär demokrati.

- För stöd till arbetarkommittéerna, soldatkommittéerna, bostadskommittéerna och bondekommittéerna, basen för den framtida arbetarmakten.

- Uppslutning på Angolas folks och MPLAs kämpars sida i deras offensiv mot de imperialistiska styrkorna.

- De undertecknande organisationerna uppmanar alla arbetare, ungdomar och soldater att i den internationella vecka för solidaritet med den portugisiska revolutionen, 21-28 september, (årsdagen av de revolutionära portugisiska arbetarnas och soldaternas seger över borgarnas första hämndförsök, lett av Spínola) och att göra lördagen den 27:e september till en internationell dag med demonstrationer över hela Europa.

gal. För detta skulle betyda ett svårt nederlag för imperialismen, efter de nederlag den tillfogats av de indokinesiska folkens utomordentliga seger.

I den nuvarande fasen, koncentreras den härskande imperialismens alla viktiga motsättningar till Europa och Medelhavsområdet. Den portugisiska revolutionens utveckling - som har sina rötter i koloniernas frihetskamp - finner sin möjlighet till seger just i den kris som skakar det system av uppdelning och behärskan av världen, som försäkrat västvärlden stabilitet efter kriget.

Portugal sätter kampen för folkens rätt att bestämma över sitt eget öde fritt från alla ekonomiska, politiska eller militära inblandningar från imperialistmakterna som en av grundläggande betydelse i Europa.

Det är endast i arbetarnas kamp och i intensifieringen av klasskampen i Europa som den portugisiska revolutionen kan finna ett avgörande stöd gentemot varje försök till normalisering som borgarklassen, nationell som internationell, vill påtvinga.

Vi eftersträvar också att internationell solidaritet med Portugal utvecklas tillsammans med den bredast möjliga mobilisering gentemot alla imperialistiska manövrar i Angola. Kampen för total befrielse och för segern för den enda revolutionära och nationella kraften i Angola, MPLA, måste utvecklas parallellt med den internationella utfästelsen till stöd för det portugisiska folkets revolutionära kamp.

Vi uppmanar också alla arbetare, soldater och revolutionära officerare

Anti kommunistiska aktionerna har inget arbetarstöd

Den svenska borgarpressen skriver om de anti-kommunistiska demonstrationerna i norra Portugal, som om de vore organiserade partiaktioner. Det är nog att överskatta både PPD och PS att ge dem den äran. Bägge dessa organisationer är alltför löst organiserade och har alltför dåligt basarbete för att klara av detta.

Vem är det då som står bakom? Om man tittar närmare på en av dessa demonstrationer, t ex den i Braga den 10/8, där jag hade "turen" att vara närvarande, finner man att det är en förenkling att tala om partidemonstrationer.

Officiellt var det ärkebiskopen och den katolska kyrkan som stod som arrangör. Men man tyckte sig se fascismen själv lura bakom hörnet. Denna demonstration samlade c:a 30.000 personer. En stor del av dessa kom ditresande, somliga upp till 20 mil därifrån. Vilka är det då som låter sig luras av kyrkans tal om kärlek och frihet? Ja, tyvärr dolde sig en del fattigbönder och arbetare i mängden, men den bestod till största delen av folk från över- och medelklassen. Efter att ha demonstrerat och hört ärkebiskopens tal, vände de flesta hemåt, utom en liten grupp som tog post utanför PCP:s kontor. Denna lilla grupp på högst 25 personer (naturligtvis var dessa omgivna av en folksamling som var mer eller mindre intresserad, men det vet vi ju alla, att t o m Bohman kan dra till sej stora folksmassor) försökte så småningom storma lokalen. Kanske var det en tillfällighet att den störste provokatören var en engelsktalande journalist som på stappande portugisiska uppmanade sina "kamerater" att attackera kontoret. Talet om CIA-agenter verkar inte helt grundlöst.

Vad som hände sedan var det gamla vanliga. Flaggor slets ner och brändes, polis tillkallades utan resultat, militär tillkallades - utan resultat, och slutligen tillkallades COPCON-förband som skringrade folk med tårgas och ett och annat löst skott. Detta visade sig senare ha hjälpt föga, då denna lokal och andra vänstergruppers lokaler brändes ner under natten natten.

Vilka slutsatser kan man då dra av detta? För det första visade det sig vid rundvandring i staden, att intresset för vad som hände var väldigt lågt. Folk (dvs de som bodde i staden) satt till synes oberörda på kafféer och restauranger, och tycktes inte alls bry sig om att man sköt i kvarteret brevid.

För det andra slås man av likheten mellan de anti-kommunistiska demonstrationerna. Alla börjar de på samma sätt, alltid är det en liten grupp som samlas vid partilokalen, och varje gång har det slutat med att lokalen har bränts ner. Kan detta vara en tillfällighet, eller ligger det verkligen organisation bakom? Vem, eller vilka det i så fall är, är oklart, klart är bara att dessa aktioner definitivt inte har något stöd hos arbetarklassen. Visst grasserar det kommunisthat i Portugal, men det rör sig snarare om ett hat av PCP. Arbetarna har för länge sedan tröttnat på kommunistpartiets vackra tal om socialism.

De börjar inse att ska någonting bli gjort så får de göra det själva.

MLn

För övrigt

kan vi notera, att ledaren för kommunistpartiets cell på arbetarkontrollerade tidningen Republica har brutit med partiet. Han var kritisk mot partiets vägran att aktivt stödja uppmaningen till bildandet av arbetarråd på arbetsplatser. Låt oss hoppas att fler följer honom.

Demonstration till stöd för arbetar-, soldat- och bostadskommittéer.

Upprop

VIDSTAENDE UPPROP ÄR ETT FÖRSÖK ATT SAMLA ORGANISATIONER OCH ENSKILDA TILL STÖD FÖR DEN PORTUGISKA REVOLUTIONEN. INITIATIVET TILL DET ÄR TAGET AV LCR (4:E INTERNATIONALENS FRANSKA SEKTION) OCH LOTTA CONTINUA (ITALIEN).

DET HAR UNDERTECKNATS AV BLAND ANDRA MES, PRP-BR OCH LCI I PORTUGAL, INTERNATIONAL SOCIALISTS OCH WORKERS FIGHT I ENGLAND, AVANTGUARDIA OPERAIA OCH IL MANIFESTO I ITALIEN SAMT ETT FLERTAL AV FJÄRDE INTERNATIONALENS EUROPEISKA SEKTIONER. I SVERIGE HAR FÖRBUNDET ARBETARMAKT OCH RMF STÄLLT SIG BAKOM UPPROPET.

DET DATUM SOM NAMNS I TEXTEN, 27/9, ÄR FÖR SVERIGES DEL ÄNNU INTE SPIKAT. VI KOMMER DOCK ATT ARBETA FÖR ATT ETT BRETT OCH KONKRET STÖD FÖR DEN PORTUGISKA REVOLUTIONEN KOMMER TILL STÅND

Till soldater, arbetare, revolutionära krafter och progressiva!

Den portugisiska revolutionära processen har nått en avgörande punkt. Det imperialistiska systemet, som är ett offer för den allmänna krisen i sitt eget sätt att härska i världen, kan inte tolerera den portugisiska revolutionens framryckning mot seger. Det kan inte tolerera

ARBETARMAKT!

EN MOTION FRÅN METALL TILL LO-KONGRESSEN 1971 HAR I DAGARNA OMSATTS I UTREDNINGSTEXT. LO:S EGEN GUNNAR STRÄNG, RUDOLF MEIDNER, HAR FÖRFATTAT AKTSTYCKET OCH DET PÅSTÅS HANDLA OM HUR ARBETARNA SKA ERÖVRA MAKTEN I FÖRETAGEN. SAMMA DAG SOM UTREDNINGEN PRESENTERADES STOD DET - MED STOR OCH FET TEXT - ATT LÄSA PÅ DAGENS NYHETERS LÖPSEDEL: "REVOLUTION I SVERIGE", MÅNGA HÖJDE SÄKERT ÖGONBRYNEN NÄR DE PASSE-RADE KVARTERSKIOSKEN DEN DAGEN.

ÄR DET PÅ RIKTIGT?

Inom den reformistiska arbetarrörelsen har det länge snackats om olika sätt att mildra de mest påtagliga orättvisorna och följderna av kapitalets rovdrift med människor och miljö. Redan på 20-talet förde socialdemokratin, med bl a Ernst Wigforss i spetsen, en livlig debatt i ämnet. "Industriell demokrati" var då modeordet och det alternativ reformisterna ställde mot den kapitalistiska samhällsordningen. Idag talas det vitt och brett om "ekonomisk demokrati", men innehållet och syftet är detsamma som det alltid varit när sossar pratar om "demokrati". Det har aldrig varit tal om att sopa undan kapitalismen. "Kapitalismen har sitt fulla berättigande", som en gammal LO-boss en gång uttryckte det.

MEIDNERS FÖRSLAG

Meidners förslag till "löntagarmakt" går i korthet ut på att lönearbetarna i Sverige ska bli aktieägare via företagsknutna sk löntagarfonder. Det är meningen att vi stol för stol ska erövra makten i bolagens direktionsrum. Om man en vacker dag ska kunna besätta samtliga stolar framgår inte av utred-

ningen. Och ska vi tro LO och Meidner själv är detta inte meningen med fonderna.

"Medinflytande", "insyn" och "investeringskontroll" är istället de honnörsord som LO och Meidner håller sig med. En verklig arbetarmakt tycks de vara minst lika skräja för som kapitalet!

Rudolf Meidners formel för "löntagarmakt genom löntagarfonder" går ut på att lönearbetarna genom en årlig, och av riksdagen fastställd procentuell avsättning av bolagens vinster ska bilda dessa fonder. I ett lönsamt företag, dvs ett företag som är så jävla dumt att det redovisar sina vinster istället för att skriva av dom, är det meningen att fonden ska växa år från år.

Enligt utredningen ska löntagarfonden förvaltas kollektivt av företags arbetare. Individuella vinstandelar och fonder som omfattar hela branscher (t ex varven, bilindustrin) ställer sig Meidner skeptisk till. Nej här gäller det att knyta upp arbetarna till det "egna" företaget ordentligt!

NÄ, LIGGER DET NÅGON SANNING I DESSA STORA ORD? KORT SAGT: ÄR DET PÅ RIKTIGT? NEJ! DET ÄR BARA PÅ LÅTSAS! NEDANSTÅENDE ARTIKLAR, SKRIVNA AV FÖRBUNDET ARBETARMAKTS ARBETSPLATSEKRETERARE, TILLBAKAVISAR ALLA PÅSTÅENDEN, ATT FÖRSLAGET OM LÖNTAGARFONDER SKULLE HA NÅGOT MED VERKLIG ARBETARMAKT ATT GÖRA. PÅ SIN HÖJD KAN FONDERNA FÖRLÄNGA LIVET PÅ KAPITALISMEN OCH TJUVSAMHÄLLET YTTERLIGARE NÅGRA ÅR.

Det är huvudsyftet med den starka betoningen av fondernas företagsanknytning.

KNYT UPP ARBETARNA

Naturligtvis är förslaget inget annat än ett försök att knyta upp den alltmör bångstyriga svenska arbetarklassen till sina "egna" företag. Var med och förvalta din egen utsugning, tycks vara LO:s baktanke. Förslaget är dessutom inte lite naivt. Så förutsätter Meidners plan en relativt hög redovisad vinst i företagen. Säg den företagsledare som redovisar en sådan vinst med alla de möjligheter som han har till avdrag och avskrivningar! Vidare: fonderna hotar på intet sätt kapitalet och aktieägarna. På sikt kommer de att stärka kapitalets makt! Genom att acceptera exploateringen av arbetet (arbetaren) kommer fonderna och deras representanter att efterhand för försättas i den situationen att de - tillsammans med aktieägarna/kapitalet - måste arbeta för en så rationell exploatering som möjligt! Man är ju direkt inblandad i kapitalets mördande konkurrenssamhälle!

ALTERNATIVET

När vi kritiserar Meidners utredning måste vår kritik vara total. Det går inte, som Meidner och LO tydligen tror, att rycka ut en sak (företagens kapitalbildning) ur sitt sammanhang (kapitalismen). Eftersom vi kämpar för ett klasslöst samhälle, där privat egendom och ett fåtals utsugande av det stora flertalet ska vara obefintliga begrepp kan vi inte acceptera några "reformer" i den riktning som utredningen om löntagarfonderna pekar!

Vi bekämpar klassamarbetspolitiken och är övertygade om att verklig arbetarmakt inte går att uppnå på något annat sätt än genom klassens egen kamp och organisering. Alla försök att få oss att ta ansvar för kapitalismen och dess framtid måste tillbakavisas. Kapitalet kommer bara att försöka få oss att agera gisslan och städgummor.

Kapitalet kan vi bara bekämpa på våra egna villkor och med våra egna vapen. Företagsnämnder, samarbetsorgan och löntagarfonder är bara socialdemokratiska dimridåer som lagts ut för att söka dölja detta faktum.

NÄ, BARA PÅ LÅTSAS

I de remisstudier som LO kommer att försöka sparka igång i oktober-november kommer naturligtvis ett flertal intressanta frågor att komma upp.

De av Meidner och LO ihopknäpade remissfrågorna försöker dock, i sedvanlig ordning, att glida undan själva den grundläggande frågan: vem har rätt att bestämma över produktionen och värdet av vårt arbete? Kort sagt: vem ska ha makten?

Eftersom frågeställarna utgår ifrån att kapitalet ska ha denna makt är frågorna naturligtvis skrivna därefter. Som man vill att den tillfrågade ska svara ställer man frågorna, heter det ju. Remissfrågorna är ett skolexempel på detta. Kolla bara!

Vilka ska vara representerade i fondstyrelsen? Ska samhället vara med? Vad ser du för för- och nackdelar med individuella vinstandelar? Vad föredrar du?

Vill du ha en central fond, branschfonder eller företagsanknutna fonder? Hur ska fondernas avkastning användas?

Eftersom vi, som kommunister, är motståndare till reformisternas (och borgarnas) klassamarbetspolitik är vi naturligtvis inte intresserade av att några fonder överhuvudtaget kommer till stånd. Vi kommer med andra ord att få lite svårt att svara på de, snällt sagt, ledande frågorna.

Vårt arbete i och omkring remissgrupperna tvingas därför inrikta sig på att avslöja hela den bluff som svävar över utredningen: den av all historia tillbakavisade och urbotna naiva idén att arbetarklassen kan erövra makten och bygga socialismen genom klassamarbete.

Och skulle det nu eventuellt bli så att någon löntagarfond skulle komma i konfrontation med det övriga kapitalet så är ju LO knappast den instans som tar strid. En kompromiss på kapitalets villkor, och till dettas förmån, kan redan nu utlovas.

Vårt svar på samtliga remissfrågor blir därför:

NEJ TILL KLASAMARBETSPOLITIK OCH LÖNTAGARFONDER!

SOCIALISM GENOM KLASSEKAMP!

RITAD & BERÄTTAD AV IN.

OCH DET VAR JUST DETTA PROBLEM SOM GIVIT BÅDE DEM OCH REGERINGEN SÖMNLÖSA NATTER... DE HADE FÖRSÖKT ALLT: TILL OCH MED SKATTE FRIA ARBETSMILJÖFONDER ATT BYGGA TENNISBAND FÖR

INGA FLER VILDASTREJ- KER OCH BRÅK

ARBETARFÖRVALTNING! ARBETARMÅKT! RENA SOCIALISMEN! SKREK EN SKRÄMD DIREKTÖR OCH NÄSTAN SUIMMA.

DET VAR EN GÅNG ETT LAND DÄR NÄSTAN ALLT VAR FRID OCH FRÖJD. NÄRINGS LIVET BLOMSTRÅDE. MEN HUR OTROLIGT DET ÄN LÄTER, VAR DET JUST DET SOM INTE VAR SÅ BRA

MEN TROTS ALLT BLEV DET PENGAR KVAR. MEN SÅ, NÄR ALLT HOPP VERKADE VARA UTE, KOM SOM EN SKÄNK FRÅN SKYARNA, EN EKONOM SEGLANDE FRÅN LO-BORGEN.

INGEN SJUK FRÅNVARO, OCH EN ARBETS TAKT SOM INTE ÄR AV DENNA VÄRDE- EN!

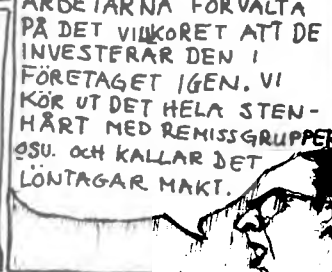
MEN, LUGN SA GURUN. JA SA LÖNTAGAR MAK, INTE ARBETARMÅKT. SÅ DET ÄR BARA ATT KICKA DEM SÅ ÅR DOM INTE LÖNTAGARE LÅNGRE. ENKELT VA! OH DOM KONSTRAR.

JA AKTIEÄGARNAS TJÄNÅDE FAKTISKT SÅ MYCKET ATT EN DEL FICK BETALA LITE SKATT IBLAND

HAN SATTE SIG, OCH LIKT EN GURU MÅLADE HAN UPP DE VACKRASTE SYNER.

OCH ALLT TACK VARE EN NY FOND SOM VI LÄTER ARBETARNA FÖRVALTA PÅ DET VILKORET ATT DE INVESTERAR DEN I FÖRETAGET IGEN. VI KÖR UT DET HELA STENHÄRT MED REMISSGRUPPER OSU. OCH KALLAR DET LÖNTAGAR MAK.

TJA, SÅ GICK DET. FÖR INTE ENS ISAGORNA KAN SOCIALISMEN SKAPAS GENOM DEKRET UPPIFRÅN. UTAN DEN MÅSTE TILKÄNNAS NERIFRÅN, PREIS SOM I VERKLIGHETEN!

FACKET:

DEN HELIGA KON

I FÖRRA NUMRET AV ARBETARMAKT (8/75) PUBLICERADE VI ETT INLÄGG I DEBATTEN OM FACKET OCH "AVGRUNDSVÄNSTERN", SKRIVET AV EN METALLARBETARE OCH MEDLEM I FÖRBUNDET ARBETARMAKT.

DEN ARTIKELN RIKTADE EN ÖVERGRIPANDE KRITIK MOT FACKET OCH DEN FACK-LEGALISTISKA POLITIKEN. I EN UPPFÖLJANDE ARTIKEL FÖRSÖKER VI NEDAN MER KONKRET AVGRÄNSA FÖRBUNDET ARBETARMAKTS POLITIK FRÅN ANDRA "AVGRUNDSORGANISATIONER". KORT SAGT, LITE MER INGÅENDE UTREDA VÅR LINJE I DEN FACKLIGA FRÅGAN.

I artikeln om facket i förra numret av ARBETARMAKT påstods, i polemik mot Metallarbetarens redaktör Kuno Beckholmen, att "avgrundsvänstern" knappast är någon enhetlig företeelse. Detta påstående är i allra högsta grad sant då det gäller vänsterns inställning till den fackliga frågan. Här återfinns hela spektrat av linjer. Om vi bedömer de olika åsikterna utifrån graden av fack-legalism (dvs pro-facklighet) möter oss vid första ögonkastet tre relativt klara "läger".

Olika fackliga linjer

Organisationerna SKP, VPK och MLK är i den fackliga frågan tämligen eniga och samstämmiga: målet är att "göra facket till en kamporganisation" och vägen dit går över att driva en fackligt militant politik. Bland dessa organisationer ifrågasätts aldrig, inte ens tillfälligtvis, fackets "traditionella rätt" att leda kampen. Med närmast socialdemokratiska argument kritiserar alla som ifrågasätter denna "historiska rätt". För MLK:s del har denna politik i praktiken betydelse att man raderat ut sej själv till konturlöshet och utvecklat en *evangelisk politik* till SAP-LO. Så långt har inte VPK och SKP nått - ännu!

"Läger" nummer två består av två relativt unga organisationer: RMF och FK. Deras fackliga politik är dock inte enhetlig. Motsättningarna mellan dem beror emellertid inte på artskillnader. De är mer utslag av krampaktiga försök till politisk avgränsning organisationerna emellan, än verkliga och grundläggande motsättningar.

RMF:s och FK:s inställning till facket är inte på långt när lika verklighetsfrämjande och stelbent som de tidigare nämnda organisationerna. Till skillnad från dessa har RMF/FK begripit fackets objektiva roll som hämsko i arbetarkampen. Steget därifrån till en "utom-facklig" politik tycks dock vara både mödosamt och omöjligt att ta FK, och i synnerhet RMF, sitter helt enkelt fast i en traditionalistisk

Hänvisningar till "förhandenvarande omständigheter" och "kommunistiska traditioner" får tjäna som försvar när man blir kritiserad för detta.

Med risk för att bli missförstådd å det grövsta låter jag placera Förbundet Arbetarmakt och KFML(r) i det tredje och sista "lägret". Detta kräver naturligtvis en förklaring. För till skillnad från då båda tidigare omnämda "lägren" har KFML(r) och Förbundet Arbetarmakt inte en, säger en, ståndpunkt, gemensam, såvitt jag vet. Vad som - för enkelhetens skull (!) - får mig att sammanföra dessa organisationer i samma "läger" är i stort sett bara deras skepsis till facket och profackliga politik. (Upplysningsvis skall dock tilläggas, att KFML(r) den senaste tiden börjat orientera sig bort från dessa ståndpunkter. Atminstone visat tecken därtill).

Det mesta av "avgrundsvänsterdebatten" om facket präglas enligt vår åsikt av stelbenthet, dogmatism och "traditionalism". I Förbundet Arbetarmakt har vi ställt oss uppgiften att utveckla en arbetsplatspolitik fri från denna handlingsförlamande dynga.

Därav vår kritik av den övriga vänsterns säregna förmåga att fort som ögat dra ett maximalt antal "slutsatser" utifrån ett minimalt, för att inte säga obetydligt, antal "erfarenheter".

Som vi ser det

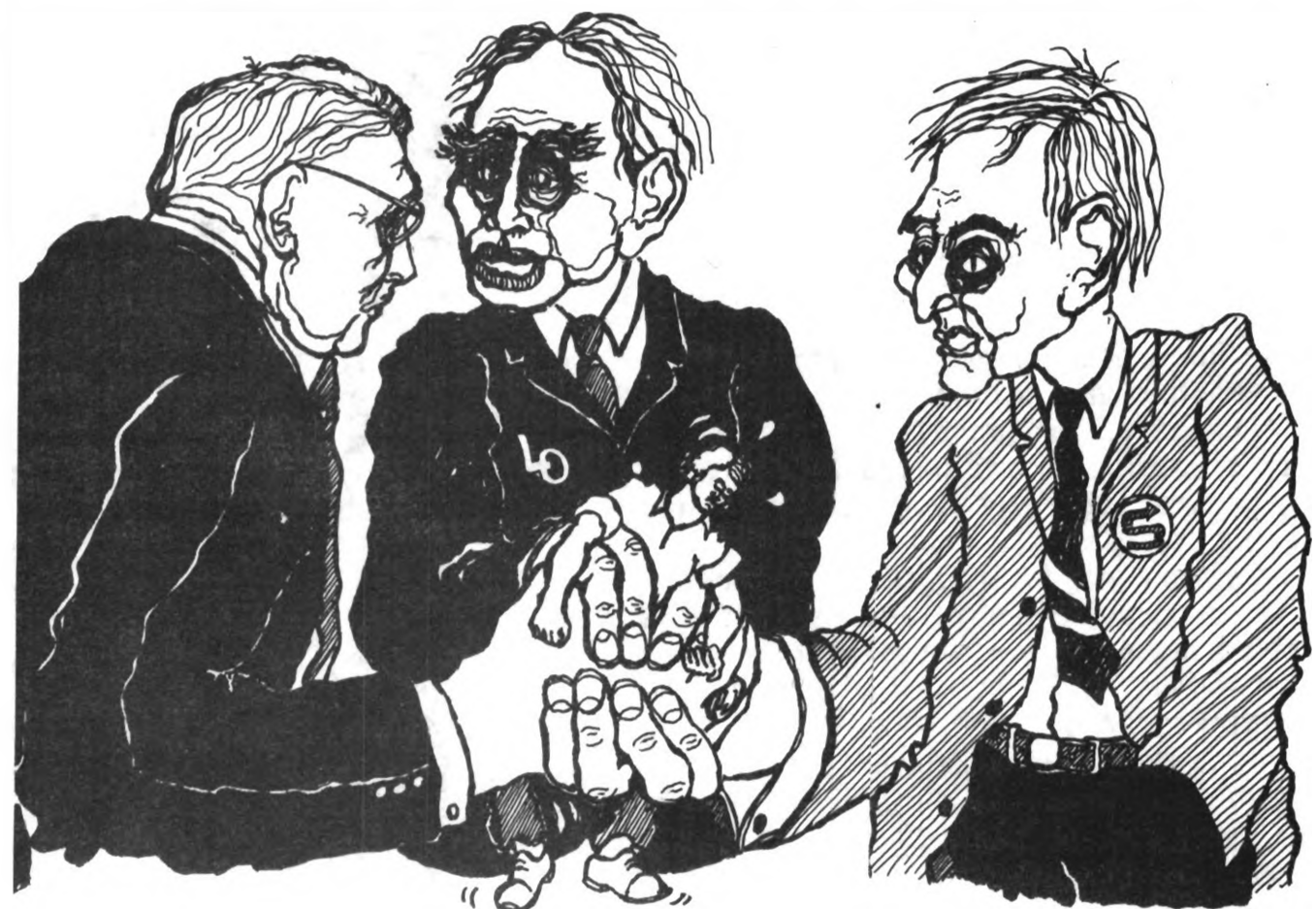
Det är denna "lättrörlighet" och denna oförmåga att sätta in arbetsplatspolitiken i ett större sammanhang, i kampen för socialismen, som vi kritiserar.

Vi utgår - med otaliga historiska exemplers rätt - från att fackföreningarna i en ekonomisk och politisk krissituation kommer att bli en kont-rarevolutionär kraft. Vi hävdar, att denna försäljningsorganisation för arbetskraft i en sådan situation måste krossas i grunden.

Mot denna bakgrund måste revolutionärer (här och nu!) på sina arbetsplatser sprida medvetande om fackets roll till sina arbetskamrater. Man ska alltså inte agera på ett sådant sätt att man sprider illusioner om fackets roll.

Det finns fortfarande givetvis möjligheter att åstadkomma vissa materiella förbättringar för arbetarna med fackets hjälp. Om sådana möjligheter inte funnits överhuvud taget hade det varit mycket svårt för facket att legitimera sin existens. Dessa möjligheter blir dock allt mindre i och med fackets ökade uppknytning till staten, och de reella förbättringarna är mest en historisk fråga. Dessa möjligheter är heller ingenting som revolutionärer kan ta som *utgångspunkt* för hela sin arbetsplatspolitik.

Det går inte att generellt fast-tälla i exakt vilken utsträckning revolutionärer kan och bör utnyttja fackets möjligheter (vilka krav som "får" drivas inom fackets ramor och vilka som ska ignoreras eller helt och hållet drivas utanför facket, liksom vilka fackliga förtroendeuppdrag man "får" ta och vilka som "smittar"), eftersom arbetarnas medvetandenivå, liksom revolutionärernas möjligheter att informera om på vilka grunder man jobbar via facket, kan skilja sig drastiskt från arbetsplats till arbetsplats.

Handslag för profiten.

Att förneka detta grundläggande faktum för arbetsplatspolitiken är politisk stelbenthet och dogmatism. Ett av kännetecknen på en kommunistisk organisation är dess politiska och organisatoriska flexibilitet, grundad på en "hög" politisk skolningnivå.

Och det skall inte förnekas: denna politik ställer långt högre krav på den enskilde militanten än en *plakat-politik*, som bara utgår från vissa generella fackliga krav, vilka förutsätts ha samma revolutionära giltighet på alla arbetsplatser. Han/hon måste verka med god kännedom om de lokala förhållandena på sin arbetsplats, vara fullständigt införstådd med fackets möjligheter och begränsningar, och äga en förmåga att tänka och handla självständigt, utan att för jämnan hänga sin organisation i kjolarna.

Hur jobbar vi idag?

Det är mot denna bakgrund som Förbundet Arbetarmakts insatser i facket skenbart kan verka motsägelsefulla från arbetsplats till arbetsplats, från ort till ort. På något ställe ställe har kanske en medlem accepterat ett "förtroendeuppdrag", på ett annat inte. Förutom att olika lokala förhållanden kan motivera detta agerande så tillförs organisationen på så sätt ett maximalt och varierande antal erfarenheter.

Som vår strategiska uppgift idag har vi föresatt oss att initiera och utveckla den självständiga arbetarkampen. Vi har bl a pekat på vikten av att bygga upp anti-kapitalistiska fabriksorganisationer (s k arbetsplatskommittéer) *utanför* facket.

Vi ska utan några omsvep erkänna att de "förhandenvarande omständigheterna" (klasskampsnivån t ex) inte kan synas legitimera en sådan politik.

De "arbetsplatskommittéer" som existerar idag är knappast någon av den

gäller en majoritet av dem), är de initierade och uppbyggda av människor från olika vänsterorganisationer, eller så har de vuxit fram på ett sådant spontant och opolitiskt sätt att de knappast kan definieras som "anti-kapitalistiska". Något i stil med "arbetarklubbar" vore en mer rättvis benämning på dessa.

Likväl tillmäter vi dessa arbetarnas självständiga kamporgan en sådan oerhörd betydelse för den revolutionära processen och uppbygget av socialismen, att det vore ren opportunist och lättja att kasta "teorin" på hyllan. I arbetsplatskommittéerna ser vi den första trevande inledningsfasen till arbetarklassens frigörelseprocess.

Detta är t ex en avskiljande och grundläggande skillnad mellan de två "anti-fackliga" organisationerna KFML(r) och Förbundet Arbetarmakt. KFML(r) arbetar för att "ställa facket åt sidan", *men presenterar inget trovärdigt alternativ till facket*. Ett alternativ som sin utgångspunkt tar klassens egen aktivitet och förmåga, och på så sätt ställs direkt i kontrast till facket.

Självtilliten

Arbetet att initiera dessa självständiga kamporgan får idag utföras på det mest konkreta och grundläggande plan. Det kan synas futtigt och en aning löjaktigt att säga detta, men som vi ser det tvingas denna "självständighet" idag, att inledas med sådana "banala" saker som att man söker träffa och umgås med sina arbetskamrater utanför arbetstiden. (Bara denna handling är en direkt utmaning mot den moderna kapitalismen!). Kan dessa sammanträffanden efterhand utveckla sig till att man tillsammans startar t ex en studiecirkel är "vinsten" därav säkert ofantligt mycket större än det högst formella i att man träffas på ett fackmöte eller på sin arbetsplats.

På detta "futtiga" plan befinner sig idag den "självständiga arbetarkampen". Naturligtvis finns det undantag, men när vi idag diskuterar "vad bör göras?" får vi utgå från det generella och "allmänna", inte från undantagen och det "särskilda".

I vilket tidsperspektiv denna inriktning på vårt arbetsplatsarbete blir det dominerande inslaget, är vi naturligtvis långt ifrån ensamma om att bestämma. En sådan direkt och centralt avgörande faktor som klasskampsnivån råder varken vi eller den samlade "avgrundsvänstern" tillhoppa över.

Faktiskt är vi dock i stånd att påverka klasskampsläget. Vilket vi också gör - med utgångspunkt i att stärka arbetarklassens positioner. Vilken utgångspunkt har den övriga "vänstern"? Det är inte utan att man funderar ibland. I fråga om den fackliga politiken tycks nämligen det stora flertalet organisationer mest vara ute efter att frälsa sin egen själ. Inte att stärka arbetarklassens tillit till sin egen förmåga, till sina egna krafter.

MED ANLEDNING AV ETT FALL NYLIGEN PÅ GÖTAVERKEN I GÖTEBORG, DÅ EN SVETSARE FICK GENOMGÅ AVGIFTNING OCH DÄREFTER OMSKOLNING SEDAN HAN BLIVIT NARKOTISKT BEROENDE AV SVETSRÖK, ÖNSKAR VÅR KÄSÖR (SOM SJÄLV ÄR I "BRANSCHEN") PASSA PÅ ATT FABULERA VIDARE LITE KRING DE PERSPEKTIV DETTA ÖPPNAR.

En dag klev en ung svetsare in på Gigantvarvets sjukstuga. Hos vårdbiträdet i luckan fick han anmäla sitt ärende, och efter en stund hamnade han inne hos företagsläkaren.

-Nå hur var det här då?

Svaret på frågan blev en uppräknin av diverse symtom: huvudvärk, ont i magen, allmän olust, rastlöshet, darrhänthet, osv.

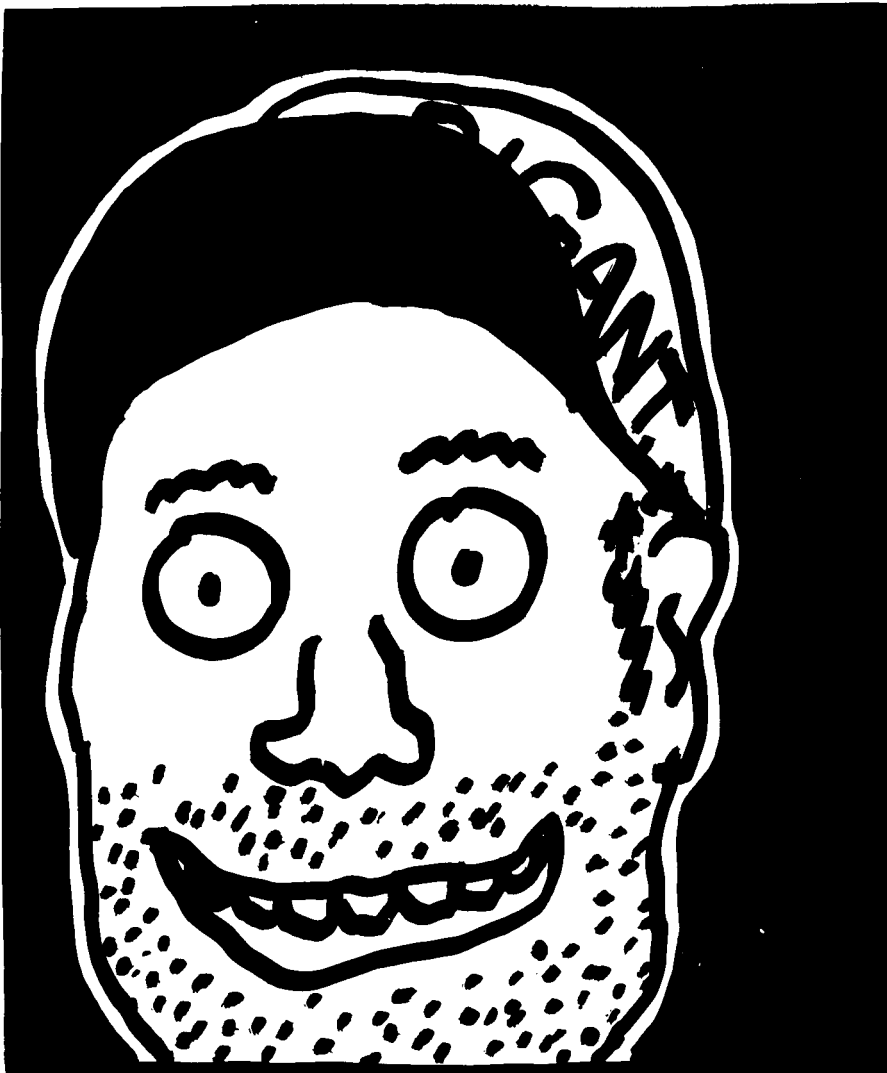
Doktorn höjde inte på ögonbrynen. "Ännu en svetsare i raden som får gå med kvasten i fortsättningen", var hans enda reflektion. Så undrade han, rutinmässigt:

-Och det brukar kännas lite bättre på helgerna, eller hur?

-Nej, för tusan. Det är då det är som värst.

-Värst?!

-Javisst! På kvällarna och helgerna. När jag inte jobbar.

Att binda ett beroendeframkallande medel i en svetsselektrod visade sig vara en svårare uppgift än den tekniskt obehändrade personalchefen hade trott. Det gällde bl.a att ta hänsyn till att själva förbränningen av elektroderna under svetsning innebar en kemisk reaktion bland ämnena i elektrodhöljet. Man visste vad man blandade i men man visste aldrig helt säkert vad man fick istället, dvs vilka nya ämnen som uppstod i förbränningen. Det effektivaste narkotikum kunde förvandlas till den harmlösaste soppa. Många försök misslyckades tills någon av SEAB:s tekniker frågade sig varför det överhuvudtaget hade hänt att någon blivit fysiskt beroende av svetsrök, så som ju faktiskt hade skett vid två tidigare tillfällen. Kunde det inte ligga så till att det redan fanns ett beroendeframkallande ämne i elektroderna, men i så låg koncentration att enbart ett fåtal blev påverkade av det? Man började söka bland de 27 olika ingående ingredienserna och fann slutligen ett ämne så obetydligt att det inte ens begåvats med ett skönklingande obegripligt namn på latin utan blott med en kemisk formel. Det ingick i det bindemedel som höll ihop elektrodpulvret, dock i ringa mängd. Man ökade inblandningen till det tiotubbla, och lyckades på så sätt få några vita möss så överaktiva att de tangerade det världsrekord i fortplantning som några amfetaminpåverkade marsvin innehade i professor Ratsos laboratorium i Berkeley, California. Någon annan fysisk aktivitet kände de ju inte till, de små stackarna, då ingen kommit på att upplysa dem om Arbetets hälsobringande verkan.

DEN SLUTGILTIGA

Doktorn fixerade svetsaren stadigt med blicken för att därigenom undvika att med en håpen mimik röja sin totala oförståelse.

-Jahaa... började han dröjande. Känner ni er inte dålig på jobbet då?

-Nejdå. Det känns bara toppen. Jag älskar att jobba.

Efter en kort paus tillade han:

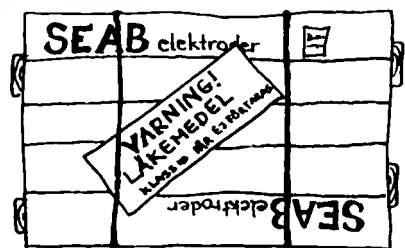
-Jag har redan gjort mina 150 timmar övertid. Men jag har sökt dispens.

Läkaren tittade eftersinnande i taket. Det var ännu bara i mars månad.

Det där med "älskar" lät så naivt och främmande på denna skrothög till arbetsplats (bara plåtschabrak så långt ögat nådde) att doktorn för en stund misstänkte att patienten drev med honom. Men det var något hänfört i blicken på den unge svetsaren när han bekände sin kärlek till Arbetet, som om han stod i ett alldeles särskilt och ömsint förhållande till sin svetstång och slagmaskin - något som doktorn tyckte sig ha sett någon annanstans. Igenkännandet sände en kall käre utmed ryggen på honom.

Trots svetsarens protester sjukskrevs han på 14 dagar. Därefter skulle han på nytt infinna sig på sjukstugan.

Punktligt efter två veckor infann sig patienten på mottagningen. Som läkaren väntat hade den första veckan varit "ett litet helvete", som svetsaren själv uttryckte saken. Påföljande vecka hade känts "normal". Men han hade längtat efter jobbet - förstås.

"Ja, det är ju där du får din lilla kick", tänkte läkaren för sig själv. Han hade nämligen förstått vad det hela handlade om. Hans tidigare praktik på S:t Jörgens knarkklinik hade satt honom på rätt spår - plus ett rykte han snappat upp om ett liknande fall hos Gigantvarvets huvudkonkurrent, Titanvarvet.

Den unge svetsaren omplacerades utan vidare i ett jobb där han inte behövde komma i närheten av svetsrök. Ty doktorn var en redboren man, som höll läkaretiken högt, ett för en företagsläkare besvärande handikapp. Hans redborehet var tyvärr nappad med en värd

aningslöshet, vilket ledde till att han berättade om fallet med svetsaren som blev hög på svetsrök för personalchefen. Denne lyckades med knapp nöd dölja sin förtjusning.

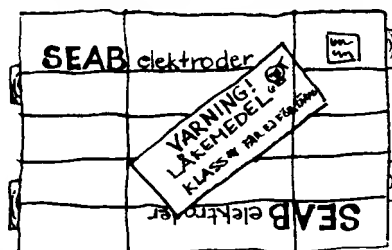
Senare på eftermiddagen tog personalchefen kontakt med chefsingenjören. Andra i toppbefattningar ville han inte inviga - någon kunde ju i värsta fall vara av samma moraliska standard som läkaren - och för övrigt var det inte nödvändigt. Chefsingenjören kände han som en pålitlig rufflare, och om han inte var helt felunderrättad var denne du och bror med chefsingenjören på SEAB (Svetsselektroder AB), en man som aldrig haft några problem med sitt samvete när man blandade ingredienser i den häxbrygd som utgjorde höljet på det elektroder men sålde till varven. Inte oväntat var den kemiska sammansättningen i höljerna hemligstämplad. Detta lät sig göras tack vare den lag om "affärshemlighet" som en "arbetar"-regering under fyrtio års tid underlätit att rucka på.

Personalchefen uppsökte chefsingenjören på hans kontor. Ärendet var alltför delikat för att avhandlas per telefon. Han gick inte rakt på sak, ty han kände det som om han först måste redovisa sina motiv - för att skapa en atmosfär av "förståelse".

Han mässade en ramsa om arbetarnas ansvarslösa attityd, ointresset för arbetet, om frånvaron på 18%, om alla hans misslyckade försök att skapa en "vi-känsla" - det var faktiskt bara fackklubben som nappade på varje bete; produktionsgrupper, demokrati-grupper, styrelserepresentation, snart nappade dom väl på blanka kroken - men herregud facket var ju ändå inte DOM, inte dom som man verkligen ville NA, ända in i deras förbannade trotsiga styvsinta HJÄRNOR...

-Vi måste bryta ner det där primitiva oreflekterade motståndet mot alla förbättringar, mot alla materiella stimuli, lade personalchefen ut texten. Ta närvarobonusen, t.ex. Den blev rena fiaskot. Här kunde dom få över 300 spänn extra om man inte hade någon frånvaro i en månads tid. Tjugotjugotvå arbetsdagar, ska det vara så svårt att klara av? Men i helvete. Dom fungerar som sömngångare. "Nu har jag vatt här i fjorton dar i sträck, nu är det på tiden att ta sej en dag hemma". Så resonerar dom. Och det spelar sen ingen roll om man erbjuder dom 10.000 spänn på ett bräde för att gå här varje dag. Ibland tänker jag på dom som en flock Frankensteins

tillvaron utan att glo varken åt höger eller vänster. Dom reagerar överhuvudtaget inte på några stimuli.

Chefsingenjören tog sej om hakan.

-Det kanske har att göra med att dom med tiden får en viss skepsis mot alla nya projekt, särskilt som du själv bränt av hela fyverkerier av jippon sen du kom hit till varvet. Du måste ta i beräkningen att en viss övermättnadskänsla kan inträda, broder.

-Jag har faktiskt betalt bland annat för att åstadkomma dessa jippon eller vad du behagar kalla dem, anmärkte personalchefen surt. Det ingår i mina arbetsuppgifter och jag tänker inte smita ifrån mitt ansvar, så som vissa andra har för vana på det här stället, tillade han med en nick ner mot skrovhallen och byggdockorna. Och till skillnad mot ditt arbete så är det fråga om mänskligt material, och i sådana fall får man lita mer på intuition än på matematiska kalkyler. Man måste söka, söka...efter en formel, skulle man kunna säga. en formel som innebär att man NÄR dom här människorna, att man kan skapa en IDENTIFIKATION mellan deras målsättning och företagets. Men det går som sagt inte att kalkylera fram. Man måste prova sej fram. För eller senare har man funnit den, FORMELN. Att en viss övermättnadskänsla hos arbetarna kan inträda under sökandets gång och påverka utfallet av den slutgiltiga lösningen får inte låta oss personalmän vila på nanen. Vi ska finna den, var så säker.

-Försök med knark, kanske, flinade chefsingenjören, som börjat tycka att samtalet fått ett löjets skimmer över sig.

-Där sa du ett sanningsord, sa personalchefen och stirrade chefsingenjören stint i ögonen. Där slog du verkligen huvudet på spiken.

-Menar du verkligen allvar, människa?

-Det kan du ge dej Tengroth på att jag gör. Men nu ska du ta och höra på.

Som ett barn på julafton mottog personalchefen närvarostatistiken efter första veckan de nya elektroderna varit i bruk. Måndagen var som vanligt en dag präglad av stort manfall; tisdagen redovisade en uppräckning i förhållande till föregående dag, men inte större än normalt; onsdagen kunde man med lite god vilja se som en bra onsdag ur närvarosynpunkt; men den riktiga vändningen kom på torsdagen, då sagolika 6% i frånvaro redovisades, detta inräknat även långtidssjuka och personal på avdelningar dit aldrig ens doften av svetsrök trängde. Med andra ord, i det närmaste 0% i korttidsfrånvaro i dockorna, skrovhallen, svetsverkstaden och flak-linjen. Men alla är väl för tusan inte svetsare? tänkte personalchefen. Visserligen svetsar även andra gubbar ibland, men inte i den uträckningen...Det finns ju ställningsbyggare, utrustningsmän, längare, plåtslagare, rörläggare, tra-versförare, kranförare... plus ytterligare en räcka yrkestitlar som ingen skulle komma på tanken att sätta ut i telefonkatalogen; "insättningsfilare", "rörpackare", "plåtslagarelektriker" osv. Men så kom personalchefen att tänka på hur luften i lokalerna och tankarna succesivt under dagens lopp brukade anta karaktären av London i smog, hur den var klar som en morgon ibland bergen prick sju på morgonen och framåt lunchtid ställde de dånande fläktarna inför en hopplös uppgift. I skrovhallen stod portarna i allmänhet på vid gavel och släppte även vintertid in alla Nordsjöns jagade vindar, men detta oaktat framträdde arbetare på bara ett tjugotal meters avstånd från betraktaren som någon slags skuggfigurer. allt, dvs. nästan allt på Gigantverket stank av svetsrök. Endast på några få ställen, som i snickeri- och verkstaden, på kontoret och hos sprutmålarna, som istället levde i en arom av lösningsmedel, kunde man insu-pa andra dofter.

Personalchefen överväldigades för ett ögonblick av storheten i sitt verk. Vad som från början var tänkt som ett försök att sänka frånvaron och personalomsättningen hos de mest notoriska skubbarna och hoppjerkorna, dvs. svetsarna, hade utfallit som en total seger över hela linjen. Det enda som i den stunden hindrade honom från att rusa upp till Verkstäl-lande Direktören själv för att mottaga dennes gratulationer var det faktum att varken VD:n eller någon annan

underrättats om projektet, och att de följaktligen skulle reagera surt på att i efterhand få veta att något skett utan deras formella godkännande. Det var skadligt för deras självkänsla, och allt som var skadligt för deras självkänsla var livsfarligt för den eller de som hotade den.

Personalchefen lade band på sin glädje och återgick istället till närvarostatistiken. Fredagen var kvar, ja. Även den visade en otroligt hög närvarofrekvens. Men vad var detta? Till papperna var fäst en lapp med gem där någon, förmodligen en liten assistent i karriären, nitiskt fogat följande anmärkning: "Övertidsarbetet i slutet av veckan dubbelts mot normalt. Arbetsre blev hotfulla mot förman när de upplystes om att övertidsarbete inte tillämpas på fredagskvällar. Expertgrupp borde tillsättas om fenomenet upprepas".

"Det där borde lätt kunna avhjälpas", tänkte personalchefen. "Jag framlägger ett förslag om att, om tillräckligt intresse förefinnes, övertidsarbete skall kunna utföras närsomhelst på dygnet och i veckan" (ibland t.o.m. tänkte personalchefen på kanslisvenska, en bland lägre tjänstemän icke ovanlig hjärnskada). Vad personalchefen då inte reflekterade över var det faktum att företaget faktiskt *inte behövde* hur mycket arbetskraft som helst och närsomhelst. Den lilla händelsen med de uppretade arbetarna som prompt ville jobba över på fredagskvällen kunde ha tjänat som en varningssignal, en påminnelse om att det här jipptot, till skillnad från hans föregående, inte bara rann ut i san-

dom väl fira nån dag ibland för att sova ruset av sig? Inte brukar väl folk som krökar på jobbet arbeta som dom gör? Och *arbets över*?

-Gud vet vad dom pysslar med egentligen.

-Vad säger dom i intervjuerna då, frågade personalchefen uppriktigt nyfiken.

-Fullständigt osammanhängande svar, muttrade pipskägget. Det enda vi kunnat sluta oss till är att dom iallafall *trivs*, trivs som bara attan.

Personalchefen knäppte ihop händerna, lutade sig bakåt i stolen och harklade.

-Jaaha, jag får väl säga som så att mitt personalvårdande arbete burit frukt till sist. Efter så många år. Ack ja ack ja.

Redaktörerna ryckte till.

-Vad menar du?

-Att dom äntligen börjat trivas ordentligt. Tvivelsutan resultatet av de samlade åtgärder vi på personalvårdsidan genomfört under den senaste tioårsperioden.

-Men detta är ju *abnormt*!

-Jasså? Du säger det? Jag tycker det är fullständigt normalt jag. Det var den situation som vi hade *förrut* som var abnorm, enligt mitt sätt att se på saken. När allt kommer omkring är det väl bara som det ska va när folk kommer till jobbet dagligen och inte säger upp sig efter ett halvår. Att dom inte kommer med tusen otroliga ursäkter för att inte jobba över. Kallar ni det för abnormt, stötte han fram med darr på stämman. Är det verkligen allt ni har att säga - *abnormt*?! Har inte ni, liksom jag, uppburit lön i årtals årtal för att åstadkomma just denna

Personalchefen pustade ut. "Dom näsvisa murvlarna klarade jag av", tänkte han. "Men vad gör jag när de verkliga högdjuren börjar ställa frågor?" Han kände sig genast mindre entusiastisk över sitt verk.

Personalchefen skulle inte behöva vänta länge. Efter ytterligare en vecka kallades han upp till Verkställande Direktören.

-Det händer underliga saker här, började denne med ödesmättad röst, som om en serie sabotageaktioner just svepte över varvet.

-Jaha, svarade personalchefen så neutralt som möjligt.

-Våra arbetare tycks, med ett fåtal undantag, ha gripits av en arbetslust som närmar sig vansinnets gräns.

Efter en kort paus tillade han:

-Jag är reservofficer.

Personalchefen kunde inte komma på något att säga inför denna oväntade vändning i samtalet.

-Den här situationen ger mej en känsla som jag bara upplevt en gång tidigare. Det var under en repmanad. Jag var sambandsofficer. Jag for runt som en skallad rätta med en Volvo-jeep om nätterna. Mest om nätterna, av någon jävla anledning. Så en natt kokade kylaren, och jag var tvungen att stanna.

Personalchefen hade fortfarande ingen kommentar. Han kunde inte ens ana sig till ett samband mellan VD:ns militära erfarenheter och överaktiva arbetare.

-Nu visste jag emellertid att det låg ett skyttekompani förlagt inne i buschen ett hundratal meter från där jag befann mig. Dom måste ha vatten, tänkte jag. Så jag travade iväg och kom in i ett tält efter diverse lösen-

Först verkade det som om eldposten inte hörde mig. Sen gick det en ryckning genom kroppen på honom. "Är ni inte klok, mänska?" skrek han. "Ska ni beröva oss vårt vatten? Önskar ni livet av oss?" "Åja", sa jag, "det är väl inte så säkert det tar fyr i halmen i natt heller. Och för övrigt har ni både ruska och bajonett. Så var vänlig låt mej ta spannen. Jag har ett viktigt sambandsuppdrag som måste gå före er brandsäkerhet". Men eldposten lyssnade inte på det örat. Istället flög han på sina sovande kompisar med hugg och slag, och så fort han lyckats få någon av dom att öppna en ögonlocket behövde han bara viska "Han vill ha spannen" så var dom på benen och började fumla efter skjutvapnen sina. Ja, så verkade det på mej iallafall. Så jag snöt spannen snabbt och smet ur tältet. Jag lubbade igenom riset och bråten och måste ha spillt ut hälften innan jag nådde jeepen. Jag hörde deras vrål av raseri när de gick skallgång efter mig i snårskogen. Nu var jag allvarligt rädd och fullständigt perplex inför deras reaktion. Sen, när jag tömt spannen i kylaren, tyckte jag mig känna igen en välbekant doft. Var det fältflaskan som läckte? Jag kollade snabbt, men den var helt okay.

-Vad var det i fältflaskan, då? viskade personalchefen, helt gripen av berättelsen.

-Koskenkorva förstås, din pappskalle! Och det var det i spannen med! Dom ville lura befälens spritrazzior giftvis!

-Och du hällde allt i kylaren, stönade personalchefen, som vid det här laget hunnit identifiera sig helt med det rasande uppbudet i skogen.

-Ja, och sen körde jag. Utav bara helvete. Jag tyckte jag hörde automatsmutter efter mig, men det kan ha varit inbillning.

-Du spolerade hela repmanaden för dom.

-Jag vet. Men det är fyra år sen nu. Och jag kan inte gå omkring och känna samvetskval för bagatellhistorier. Men nu till saken. Jag menar att gubbarna här på varvet uppför sig på samma *oförklarliga* sätt. Jag anar ett samband. Jag kommer *inte* att ge mig förrän jag tagit reda på det.

-Av privat nyfikenhet?

-I helskotta heller. Har du inte hört att vi måste skära ner produktionen med 25% människa?! Att vi inte får några nya order? Har du inte hört? *Sover* du på kontoret?

Personalchefens blick var nu glasarad.

-Vi kan inte *tillåta* en sån här närvarofrekvens, återtog VD:n. Vi kan bara inte *tillåta* att omsättningen på folk är praktiskt taget noll. Vi skulle kunna fixa klabbet genom naturlig avgång på ett ynka år om rotationen på folk var som före den här bedrövliga historien. Men hur ska vi göra nu? Det är *ditt* problem, karl! *Lös det!*

RAVACHOL

rättelser:

I den stora artikeln om Chiles ekonomi i förra numret av *ARBETARMAKT* insmög det sig en del fel, utslutande p.g.a. redaktionens slarv:

● I spalt 3 rad 13 står det att priser i arbetarstadsdelarna är 3% högre än i överklassvarterarna. Det skall vara 35%. Onekligen en aning mer.

● I spalt 4 rad 21 påstås det att de kopparproducerande länderna skurit ner produktionen med 1%. Det skall vara 15%.

● I spalt 5, 3 rader från botten tallas det om att offentliga institutioner och statliga verk skulle minska sina utgifter med 1%. Det ska också här vara 15%.

● I spalt 2 på rad 23, strax ovanför gevärspipan ska det stå att reallönerna stigit för de fattiga. Det gällde alltså Allendetiden. Att ha verkat för öknings av de fattigas inkomster kan inte juntan beskylldas för.

● I spalt 2 på rad 56 påstås det att en arbetares dagslön räcker till 2 kg bröd. Den uppgiften är numera föråldrad. De senaste noteringarna är att en timlön är 112 escudos och att ett kilo bröd kostar mellan 650 och 680 escudos. Det blir inga två kilo bröd med den lönen.

BOJKOTTA JUNTAN!!!

LÖSNINGEN

den om det misslyckades, utan tvärtom kunde förvärra situationen för företaget, ja sluta med en fullkomlig katastrof.

Den nya personalsituationen, med obetydlig korttidsfrånvaro och praktiskt taget obefintlig personalomsättning, kunde naturligtvis inte undgå att uppmärksammas av typerna på personaltidningen Varvets Strunt, som alltid var hungriga efter positiva nyheter. De sprang runt på avdelningarna och intervjuade och fotograferade folk varpå de drog in på personalchefens kontor med sitt artikelmaterial och frågande uttryck i plytena.

-Vad är det här! Det är ju inte *klokt*! tjöt de med en mun.

-Vad syftar herrarna på? Personalchefen tog hastigt på sig en oförstående min.

-Titta bara på dom här bilderna! Så dom *ser ut*!

Personalchefen tittade. Ett knippe dumflinande anleten mötte honom på fotografierna. Ögonen lyste som strålkastare och stod liksom still i skallen, leendena varierade allt mellan vargrin till stilla besjälade flin. "Dom ser iallafall ut att trivas", tänkte han.

-Vet du vad vi tror? framkastade den ene av de bägge redaktörerna, en liten äcklig "hip" typ (så tyckte personalchefen) som i klädsel och uppträdande skickligt balanserade mellan ytterligheterna så att han såg ut att vara både innanför och utanför "etablissemangen" på samma gång: pipskagg (men inte *för* yvigt), stålbågade glasögon (men inte *för* "intellektuella"), kavaj (men ingen slips) och jeans (men i manchester; inga blå urtvättade).

-Nä vadå?

-Vi tror att dom har börjat smysupa på jobbet! Dom verkar ju helt *bladiga*!

-Är ni helt säkra på det...? började personalchefen lamt, febrilt sökande efter en rimlig bortförklaring.

-Eller har dom gått med i Maranata hela bunten? Den andre redaktören slog ut med händerna i en frågande gest (Han var nära dubbelt så gammal som sin kollega och avdankad lokalredaktör för Göteborgspesten någonstans. Han randiga nylonskjorta och virkade slipsar var hopplöst ute i tjänstemannavärlden, men ändå mer i personalchefens smak än pipskägget).

-Det kan ni väl ändå inte tro.

-Ja vafan... Nåt måste det vara.

situation? Borde vi inte sända upp tacksägelsehymner till alla gudar för att de i sin nåd velat åstadkomma detta mirakel, detta *under*?

-Är du bladig du med?

Personalchefens ansikte skiftade genast färg.

-Är det så att ni ska komma med oförskämpheter kan ni försvinna ögonblickligen. De troppade skyndsamt av.

växlingar med smygrökande vaktposter. Där inne låg ett tiotal utslagna repgubbar i halmen och satt en nästan lika utslagen eldpost på en låda och försökte hålla korppluggarna öppna. Jag konstaterade snabbt att brandskyddsanordningarna var på plats: ruska-kort, bajonett fastnaglad i en stock och en spann vatten. "Jag behöver den där spannen", sa jag. "Kylaren kokar".

ARBETARUPPRORET I ÖSTTYSKLAND 1953

Efter att den Röda Armén befriat östeuropa från Hitler-fascismens tryck och terror, kunde till en början den av kriget mycket försvagade arbetarklassen skaffa sig ett visst inflytande över produktionen. I Östtyskland innebar detta att arbetarna utsåg lokala ledningar för fabriker, företagsråd. Dessas uppgifter blev helt enkelt att få i gång produktionen. Företagsråden upplöstes 1948, då byråkratin hunnit sätta sig tillrätta på sin ledarplats. Hela fabriker nedmonterades och forslades till Sovjet.

UPPRORETS ORSAKER

Slutet av -40 och början av 50-talet kännetecknas av uppbyggnaden av den tunga industrin. Byråkratin handlar efter sitt klassintresse: att skapa ett så stort ekonomiskt överskott som möjligt att kontrollera genom den

SERIE OM ARBETARRÅDEN Del 8

planerade ekonomin. Därför satsar man på uppbyggnaden av produktionsmedelsindustrin - för att skapa en större produktionsapparat, som i sin tur producerar ett större överskott.

Till en början kommer denna byråkratin klassmålssättning inte i direkt konflikt med arbetarklassens intresse av att få produktionsapparaten återuppbyggd. Men allteftersom allt större del av det nationella ekonomiska överskottet investeras i produktionsmedelsindustrin istället för konsumtionsmedelsindustrin uppstår en brist på konsumtionsvaror.

På våren 1953 uppstår i Östtyskland direkt brist på matfett, grönsaker och andra nödvändighetsvaror. När så direktiv kommer om att produktionsnormerna höjts - och att om dessa inte uppfylls så kommer lönerna att sänkas - blir detta en signal till en strejkrörelse.

FRÅN DEMONSTRATION...

Den 15 juni håller 60 byggnadsarbetare vid Friedrichshain-sjukhuset ett möte, där man protesterar mot ökningen i arbetsnormerna. Protesterna sprider sig längs byggen vid Stalin-allén. Nästa morgon formeras en demonstration. Från början är man 300 arbetare. Efter ett tag har 10.000 demonstranter samlats längs Stalin-allén, alla arbeten vid byggena ligger nere. I spetsen för demonstrationen bärs en banderoll med texten: "När med den 10%-iga ökningen av normerna". Man ropar: "Vi är arbetare och inte slavar! Sätt stopp för utsugarnormerna! Vi vill ha fria val! Vi är inte slavar!" Demonstrationen går till regeringsbyggnaden och kräver att Ulbricht ska tala till de församlade. När inte någon representant för regeringen visar sig beslutar man sig för att uppmäna till generalstrejk för sina krav.

...TILL GENERALSTREJK

Den 17 juni är de flesta större städer i Östtyskland i generalstrejkens grepp. Grotewol, Östtysklands president, erkänner efteråt att åtminstone 300.000 arbetare varit ute i strejk. På de olika arbetsplatserna agerar man på likartat sätt: Arbetarna går i strejk, samlas till stormöten, väljer en strejkleddning - och går sedan i en demonstration mot stadens centrum för att framföra sina krav. Vartefter som man kommer fram till stadens centrum tas allt mer politiska krav upp: "mera bröd och kätt"

byts ut mot "Frige fångarna", "Vi vill inte vara slavar!" osv. Så småningom ansluter sig andra grupper till demonstrationerna, som t.ex. husmödrar och studenter.

Så småningom går demonstranterna till aktion. I Merseburg tex, marscherar 10.000 arbetare från Leuna-verken upp, under det att de sjunger revolutionära sånger; möter 1000-tals arbetare från Buna fabriken, stormar polisstationen, rensar partihögkvarteret, bryter sig in i fängelset och friger fångarna.

ARBETARRÅDEN SAMORDNAS

Strejkkommittéerna ställs genast inför flera uppgifter. Man tvingas ibland att ta över fabrikenas ledning, på en del håll sparkar man direktörer, just i syfte att ta över. Man upprättar kontakter med andra fabriker för att samordna aktioner. Med andra ord: strejkkommittéerna förvandlas från protest- till maktorgan - *arbetarråd*.

I Halle samlas kommittéerna och väljer en central aktionskommitté för staden. I Magdeburg väljs en central strejkkommitté på 25 personer genom omröstning på stadens torg. Osv. Dessa kommittéer utgör en form av *dubbelmakt* gentemot den vanliga administrationen. Kommittéerna börjar organisera transporter, livsmedelsförsörjningen, man ser till att arbetet återupptas på gas- och elverken. I Halle låter aktionskommittén ockupera den lokala radiostationen och man förbereder tryck-

andet av en egen tidning. Rådsrörelsen sprider sig, och det börjar upprättas en regional samordning av råden.

TANKS MOT ARBETARNA

I detta läge inser byråkratin att den inte längre har läget under kontroll, och man kallar därför på hjälp från de sovjetiska trupperna. Tanks rullar in i Berlin och möter arbetarnas demonstrationer med våld. Arbetarna slår tillbaka med de små medel man har till förfogande: Flaskor och käppar. Efter ett par dagar är upproret krossat till priset av ett okänt antal döda och 1000-tals arresterade. Senare avrättas 6 "ledare". Men månader efteråt fortsätter sittstrejker...

Efteråt försöker den östtyska regimen framställa upproret som initierat av CIA. Mot detta talar dels det faktum att det främst var arbetarklassen som gick till aktion, borgare och småborgare höll sig relativt lugna. Dels också det faktum att radion i Västberlin, RIAS, vägrade att sända de strejkandes krav och uppmaning till generalstrejk. När de ryska tanksen gick till attack, för folk till de Brittiska och Amerikanska myndigheterna i Västberlin för att begära hjälp och vapen. Man blev utkastade...

LENINISMEN ÄN EN GÅNG

Lenin och den ryska bolsjevikernas ideologi av tidig Sovjet-årgång var knappast någon död företeelse i och med att Lenin gick i graven 1924.

Lenins och bolsjevikpartiets förnekande av arbetarklassens förmåga att själva ta sitt öde i egna händer och genomföra socialismen genom att bygga upp klassens egna organ, *arbetarråd*; detta förnekande levde (och lever!) kvar inom den sk kommunistiska arbetarrörelsen långt efter Lenins död och förstärktes genom stalinismens likvidering av det gamla bolsjevikpartiet under 30 och 40-talen.

Mycket riktigt dyker också bolsjevismens ideologi upp också i efterkrigstidens Östtyskland. Som bärare av denna ideologi uppträder det av Walter Ulbricht ledda "Förenade Socialistpartiet". Ett statsbärande parti av traditionellt leninistiskt snitt.

Arbetarinitiativen i Östtyskland i mitten och slutet på 40-talet, och i början på 50-talet, mötte ingen större förståelse från detta partis sida. I den av partiet kontrollerade fackliga tidskriften *Arbeit* gjordes upprepade påhopp på arbetarnas egna initiativ. En mentalitet och argument påminnande om socialdemokratiens utvecklades: arbetarna skulle inte ge sig på några våghalsiga försök att bygga upp egna maktorgan, utan snällt och tålmodigt infoga sig i de av Ulbricht-gänget förordade fackliga organisationerna. Dessa organisationer skulle enbart ha rådgivande funktion och som målsättning "medinflytande". (Inflytande tillsammans *med vilka* kan man fråga) Någon reell arbetarmakt var inte möjlig, och enligt *Arbeit* måste försök i den riktningen bekämpas.

ERFARENHETERNA LEVER

1953 års arbetarrevolt uppvisar ett tragiskt slut. Med vapenmakt eller hot om militär slakt tvingades arbetarna att återgå till sina respektive arbeten, upplösa kommittéerna, och infoga sig i de av Ulbricht-gänget påbjudna fackliga organisationerna.

Annu ett östeuropeiskt rådsuppror låg krossat i spillror, men inte försvann ändå. Rådsupproret 1953 var en av de första signalerna om det aktiva arbetarmotstånd som snart skulle resas i de olika östeuropeiska länderna under de närmaste åren. Dessa arbetaruppror har gett erfarenheter om självständig organisering och arbetardemokrati, som inte ens den mest brutala stalinistiska repression kan utplåna.

"Perdiatjenko"

Litteratur:

Chris Harman: Bureaucracy and Revolution in Eastern Europe.

Benno Sarrel: La classe ouvrière d'Allemagne orientale.

Demonstranterna "arkiverna" Brandenburg. Den stora demonstrationen i Berlin 1953.

SERIE OM ARBETARRÅDEN

...del 1 tom 7 finns nu samlade i ARBETARPRESS pamflett nr 11. Den innehåller alltså den artikelserie som vi har haft i AM de senaste numren, samt en del annat material med anknytning till alla de erfarenheter som finns att hämta från de olika rådsupproren.

Pamfletten "ARBETARRÅDEN - de proletära maktorganen", som är rikt illustrerad, beställes genom att fyra kronor sätts in på

HUR STÅR DET TILL I ITALIEN?

intervju med italiensk revolutionär

FÖLJANDE INTERVJU ÄR GJORD MED PIER STAFFA FRÅN DEN ITALIENSKA KOMMUNISTISKA ORGANISATIONEN "IL MANIFESTO". VI HAR KNYCKT DEN FRÅN VÅR NORSKA KOLLEGA "ARBEIDERMAKT"

-Kan du ge en kort beskrivning av arbetarkampen i Italien just nu, de viktigaste kampformerna och situationen i fackföreningsrörelsen?

-Det viktigaste problemet i Italien är faktiskt bostadsbristen. Det är ganska svårt för en vanlig arbetare att hitta en bostad i städerna. Resultatet blir att en stor del av befolkningen koncentreras i förstadslummen runt stadskärnorna, i ruckel av papp och korrugerad plåt, ofta med fyra till fem personer per rum.

Självklart bygger regeringen en del hus i städerna för att ge intryck av att den vill bekämpa den värsta bostadsbristen, men hyrorna är så skyhoga att dom inte är överkomliga för vanliga arbetande människor. Ingen har råd att flytta in i de rya nusen, något som resulterar i att dom görs om till statliga kontor. Detta leder i sin tur till, att regeringen slutat med att bygga nya hus, med den motiveringen att inga kommer att flytta in i dom.

Husockupationer

Regeringens bostadspolitik har mött kraftigt motstånd från befolkningen. I stadskvarteren har man organiserat sig i bostadskommittéer som utövar press på statlig och kommunal förvaltning, för att låta fattiga människor flytta in i de statliga byggena. Men vi upplever allt oftare att de fattiga inte nöjer sig med snälla framställningar, utan istället går till direkt aktion.

De genomför husockupationer genom att flytta in i statliga byggen, forskansar sig där och vägrar att betala den statliga hyran. Det är ständigt kamp mellan husockupanter och de många som stöder deras aktioner å den ena sidan, och polisen som försöker få ut dem ur husen som de olovligt har tagit i besittning, å den andra.

Många gånger har det visat sig meningslöst att driva ut ockupanterna. Detta är en stark inspirationskälla för andra husvillor, något som leder till ännu hårdare bostadskamp.

Den här kampen är viktig, därför att den visar att en kapitalistisk regering inte kan tillvarata folkets behov. Dessutom blir bostadskampen ett bra exempel på att självständig kamp och organisation verkligen leder framåt.

Stor arbetslöshet

Det råder dessutom en stor arbetslöshet i Italien nu, som följd av kapitalismens kris. Detta drabbar först och främst arbetarklassen. Sjukhusen är överfulla. Det är därigenom svårt för fattiga människor att få plats där. Standarden är för övrigt uruselt.

-Hur är den fackliga kampen i Italien?

-När vi upplevde de stora klasstriderna som skakade Italien 1968, speciellt FIAT-fabrikerna i Turin, trodde många att detta bara var ett uppsving som snabbt skulle kväsa av reaktionen. Men idag är det lika hårt som 1968.

Fabriksockupationer

Klasskampen på arbetsplatserna tar sig olika former. Vi har haft ständiga strejker sedan storstrejkerna förra hösten i samband med avtalsuppgörelsen. Till detta kommer fabrikssockupationer, särskilt av mindre företag, vilka först känner av de dåliga tiderna för kapitalismen.

När kapitalisterna "ser sig nödsakade till" att lägga ned en fabrik tar inte bara arbetarna sin jacka och går, utan vägrar att lämna företaget, går till jobbet nästa dag och håller igång produktionen efter att kapitalisterna har dragit sin kos.

Detta visar i praktiken hur överflödiga och direkt skadliga kapitalister-

na är. Arbetarna klarar bra av att arbeta utan att ha en företagsledning som bestämmer hur arbetet ska göras: tempo, arbetstid osv. ned till minsta detalj.

-Men sätter inte borgarklassen in sin valdsapparat för att driva arbetarna iväg från den ockuperade fabriken, som den t.ex gjorde när arbetarna ockuperade och höll produktionen igång vid klockfabriken LIP i Frankrike? Fruktar inte regeringen att sådana aktioner kan sprida sig till andra arbetare som inte heller längre finner sig i att slava för kapitalet?

-Självklart fruktar borgarna att sådana "farliga" aktioner sprider sig. Men om de sätter in polisen mot arbetarna nu, skulle det möta ett valdsamt motstånd och en rad sympatiaktioner från arbetare över hela Italien. På grund av det väl organiserade motståndet ska det därför mycket till för om de ska tordas göra något sådant.

Arbetarna

står fast vid kraven

-Detta uppsving i klasskampen har självklart lett till en höjning av klassmedvetenheten hos arbetarklassen. På vilket sätt kan man märka detta?

-Klasstriderna har blivit fler, större och hårdare än tidigare. Detta kommer också till uttryck i de former som kampen tar, på vilka områden och för vilka krav den förs.

De första åren efter 1968 var det löne-kampen och i stort sett bara den, som stod i centrum för klasskampen. Självklart är detta en viktig del av klasskampen nu också - eftersom kapitalet hela tiden pressar ned reallönen genom att öka priserna under det att det skyller på de dåliga konjunkturer-na.

Inte bara lönekamp

Men klasskampen är inte längre enbart lönekamp även om den fortfarande är den viktigaste kampen. I bilindustrin för arbetarna en hård kamp för att få ändring på den sträng arbetsdelningen inom företaget där samma arbetare gör samma rörelser år efter år.

Kravet möter motstånd från företagsledningen som märker att detta kommer att gå ut över deras profit.

Dessutom har kampen för sociala förbättringar, billiga skolor, socialunderstöd, bostäder osv. blivit mycket hårdare. Utvecklingen från kampen om dagskrav, först och främst lönekrav, till att ifrågasätta kapitalismens herravälde, har kommit längst bland industriarbetarna.

Annars får man en viss uppfattning om stämningen inom arbetarklassen genom valen till diverse parlamentariska organ. I det senaste valet gick det Moskva-trogna kommunistpartiet, PCI, en bra bit framåt. Det har länge varit det starkaste "arbetar"-partiet.

DC (Kristna Demokraterna), de liberala (PLI) och fascisterna (MSI) gick tillbaka. Och det var en märkbar framgång för den revolutionära vänstern. Il Manifesto ställde upp till val tillsammans med Avanguardia Operaia i valalliansen Democrazia Proletaria. De fick 3,5% av rösterna i de regioner som de gick till val i. För tre år sedan hade Il Manifesto själva bara fått 0,6%.

Facket

-Vad är det för fel med de italienska fackföreningarna eftersom en del revolutionära arbetare organiserar sig utanför dem?

-I Italien har vi tre fackföreningar: en katolsk, en socialdemokratisk och en kommunistisk (CGIL). De revolutionära arbetarna arbetar inom den senare.

Även om PCI behåller CGIL och har byggt upp en egen fackföreningsbyråkrati i toppen av den, är CGIL ändå den största fackföreningen och den mest progressiva. Arbetarkommittéerna är ett uttryck för att det har växt fram revolutionära strömningar inom fackföreningsrörelsen som vägrar att ta ansvar för den kapitalistiska ekonomin. De arbetar utanför CGIL i avsaknad av en verkligt revolutionär fackförening.

Kamp mot facisterna

-Hur är det med de facistiska krafterna i Italien då?

-Även om MSI fick 8 procent av rösterna i valet nu (mot 12% 1972), har inte facisterna någon egentlig klassbas i Italien. Facisterna är antingen gamla från Mussolini-gardet eller helt unga människor.

Men det är få av de unga som är verkligt övertygade facister. Dom flesta är unga män som tycker om våld och mutas av facisterna för att slåss mot revolutionärerna. Ett par av de italienska storborgarfamiljerna stöder facisterna med en massa pengar, men borgarklassen som helhet önskar på inget sätt att införa facism.

-Hur förs den antifacistiska kampen idag?

-Vänstergrupperna har under de senaste åren gått i spetsen för att skapa "motgrupper" mot facisterna på arbetsplatserna. Idag finns det totalt 800 sådana grupper. Målet med denna kampanj är att få MSI förbjudet samtidigt som att det ger oss bra möjligheter att redogöra för vår egen politik.

Det har satts igång en namninsamling mot facisterna, men trots att 75 000 har skrivit under, har saken inte tagits upp i parlamentet. Kampanjen är därför ett bra sätt att visa regeringens vacklande hållning till facisterna. Den avslöjar också PCI, som inte önskar stödja kampen mot facismen, därför att de är rädda att mista röster vid nästa val.

Kommunistpartiets linje

PCIs parlamentariska linje leder till att de hela tiden står i ett vacklande förhållande till arbetarklassens kamp. Å ena sidan vill de visa att de är ett "arbetar"-parti, å andra sidan vill dom ta ansvar för den kapitalistiska ekonomin genom att komma i regeringsställning.

Som exempel på detta kan nämnas att PCI inte tordes gå emot regeringen då kapitalisterna stängde en fabrik i Cagliari. Il Manifesto däremot, stödde konsekvent arbetarnas krav om att produktionen skulle hållas igång. På grund av sin centristiska politik förlorar PCI hela sin terräng till de revolutionära grupperna, samtidigt som de står starkare i förhållande till högerkrafterna på grund av kapitalismens kris.

Motsättningarna skärps

-Vilka följder har krisen fått för klasskampen i Italien?

-Motsättningarna skärps. Regeringen får mindre till att hjälpa kapitalisterna med. Korruptionen ökar. Kapitalisterna ökar utsugningen av arbetarna samtidigt som att arbetslösheten ökar. Och de orter där den är störst, som tex Neapel, där vinner facisterna insteg också bland de arbetslösa.

-Har facisterna stöd från bondebefolkningen som hotas av deklassering? Hur är förhållandet bönder-arbetarklass?

-Det stämmer att det är flest facister i syditalien, där bönderna är fattiga, men någon egentlig klassbas för facismen kan man inte tala om. I norr är skolningsnivån högre, religionens makt mindre, arbetarklassen större, mer koncentrerad och klassmedveten.

Den gradvisa proletarisering av jordbrukaren har ofta lett till ett närmande till arbetarklassen än det motsatta. Många fattiga bönder arbetar i industrin större delen av året och för med sig klasskampen i fabriken ut på landsbygden.

Italienskt MFA?

-Är det starka facistiska strömningar i de militära styrkorna?

-Facisterna har ett visst inflytande, men nu har det skapats en organisation av revolutionära militärer, "Arbetare bland Officerarna". Organisationen är på stark frammarsch. Under en vanlig demonstration den 25 april, årsdagen för facismens undergång i Italien - deltog många från PID med duk för näsa och mun, så att ingen skulle se vilka dom var. Då demonstrationen i Rom startade var dom 30 stycken, då den var klar hade antalet stigit till 300. De har dessutom skapat en liknande organisation inom polisen.

IDROTT & POLITIK

och matchen alla talar om

Sällan har man hört så mycket korkade saker i TV som i det Kvällsöppet som debatterade chilematchen den 9/9. Representanter för Rikspolisstyrelsen, Regeringen, Riksidrottsförbundet satt med och "diskuterade".

Om resten av Sveriges män i styrande ställning är av samma kaliber har man verkligen anledning att oroa sig. Man undrar stilla om de är såna pappskallar som de framstår som, eller om de bara vägrar att ge sig in på ämnen som är obekväma för dem. Det är verkligen dags att ifrågasätta deras existensberättigande.

Jordbruksminister Svante Lundqvist talar vackert om att vi inte med aktioner för att stoppa matchen, ska förstöra det svenska folkets enade avståndstagande från juntan i Chile. Jag hoppar av raseri i TV-stolen. Vilket jävla svin!

Han sitter där och försöker framstå som en juntamotståndare. Han sitter med i en regering som tagit hit två juntadirektörer för utbildning i Markaryd. En regering som inte lyft ett finger mot de svenska företagen i Chile (AGA, SKEGA, mfl) som gläds över kuppen. Det finns ingen "svenska folkets enighet". Det kommer heller inte att bli någon förrän vi gjort oss av med kapitalismen. Och "avståndstagande". Vad snackar han för skit?

Vad hjälper det att i största allmänhet "ta avstånd"? Vad det gäller är ju att försöka göra nåt. Diskutera hur vi ska bidra till att stärka motståndsrörelsen i Chile och förkorta juntans livslängd.

Ett växande antal politiska och fackliga organisationer uttalar sig för en bojkott av Chilejuntan. Regeringen vägrar göra nåt effektivt mot juntan. Men de har ju sina skäl.....Hycklare!

Och sen den här jävla tennismatchen. Det är inte bara regeringen som hycklar. Idrottspamparna och killen från Rikspolisstyrelsen stämde in i sängen. Hela tiden vägrade de se juntan i Chile som något viktigt att göra motstånd mot.

De säger att vi måste fullfölja de idrottsevenemang vi gett oss in i. Varför i helvete måste vi det? De säger att det ger Sverige ett dåligt anseende. Jag anser tvärtom att det ger Sverige ett gott anseende. Inte hos världens idrottspampar, dom är för oss fullständigt ointressanta, men hos tex den Chilenska motståndsrörelsen.

Hela tiden försöker de undvika kärnfrågan. Matchen mot Chile är ett propagandajippo för Chilejuntan, inget snack!

Den som sätter ett ynkligt idrottsevenemang före en chans att slå mot juntan kan jag inte betrakta som en motståndare till juntan, även om han varannan mening säger att han är det.

Domus i Huddinge ringde upp Chilekommittén och klagade över att det satt "Stoppa Matchen"-affischer på flera av deras skyltfönster. Killen från Domus sa att han sympatiserade med Chilekommittén, men att det här var rena terroristdådet. Ännu en

hycklare. Som säger sig vara emot juntan men tycker att extraerbjudanden för strumpbyxor, konserver eller vad det kan vara som skymdes av affischer, är viktigare än solidariteten med Chiles folk.

Ewe Malmqvist från Riksidrottsförbundet ler himlalikt mot TV kamerorna och reser sig pliktskyldigast upp när en Chilensk sånggrupp avslutar Kvällsöppet med att sjunga "Venceremos" (Vi skall segra). Det är så man mår illa.

Vi vill inte befatta oss med dessa juntans "motståndare", dessa "motståndare" som drar samman 1200 snutar för att hindra oss från att utnyttja de så omhuldade demokratiska rättigheterna. Att säga juntans idrottsdiplomater vad vi anser om den regim de representerar.

Hur vore det om de ägnade några av sina upprädda ord om "demokratins dödgrävare", åt de grupper, medborgargardien och raggare, som med våld hotar att stoppa Aktionsgruppens demonstration.

Sådana hycklare har alltför ofta lyckats leda in progressiva rörelser på ofarliga banor. Men låt oss arbeta för att de inte ska lyckas den här gången.

BOJKOTTA JUNTAN!
KROSSA FASCISMEN!
ARBETARNA TILL MAKTEN!

Marke

Chilesolidaritet på Liljeholmen

Att visa sin solidaritet med de kämpande chilenska arbetarna har för det mesta varit en fråga om ord. Något mer konkret än att lägga lite pengar i en insamlingsbörssa har vi egentligen inte kunnat göra.

Det trodde vi ända tills vi fick höra talas om bojkotten. Då fick vi plötsligt en möjlighet att göra någonting konkret. Vi skulle kunna bli en verklig kraft i kampen att isolera och försvaga militärjuntan i Chile.

Eftersom vi jobbar på en fabrik som använder koppar, och säkert också chilensk koppar, Liljeholmens Kabel i Stockholm, hade vi verkligen möjlighet att göra något.

Vi snackade med arbetskamrater och försökte verkligen bilda opinion för att en bojkott skulle komma till stånd.

Vi skrev också ett uttalande till ett fackmöte, för att det hela också skulle få en mer "officiell" prägel. Till och med styrelsen, som tidigare gått emot stöd till bland annat de strejkande skogsarbetarna och städerskorna tyckte att uttalandet var okay. Uttalandet verkade kunna bli antaget enhälligt på fackmötet.

Då reste sig en tjejl, som är med i MLK (Marxist-leninistiska Kampförbundet, som alltid är Mao bokstavs-trogen) och sa: "Jag har förstälse för sådana här känslomässiga (!!!) engagemang, men en bojkott av juntan är verkningslös, och helt utan värde. Ska vi göra något, så ska det vara att bojkotta USA".

Våran, svenska arbetares solidaritet med våra chilenska kamrater är, ingenting värd! Engelska, finska och andra arbetares kamp mot juntan är inte värd något! Vår klassolidaritet är meningslös! Hur fan kan dessa MLK:are kalla sig marxister?

Naturligtvis var det ingen som lyssnade på tjejlens svammel. Men hon och en annan, som också är med i MLK, reserverade sig mot uttalandet. En tredje MLK:are finns också på Kabel, men han fikar efter en plats i klubbstyrelsen så han var klok nog att hålla tyst.

Men riktigt enhälligt blev uttalandet alltså inte antaget. Vi gläder oss dock åt att MLK:s idiotiska politik avvisades av de arbetare som var på mötet. Maoisterna har idag ingen bas för sin politik på Liljeholmens Kabel. Vi tror inte att de kommer att få det heller.

Kabelarbetare

KAMP MOT AVFOLKNINGEN

Alla Måste Söderut, ett gammalt och nött uttryck för oss som bor här uppe i Tornedalen. Men det är förbannat lika aktuellt idag. Man tvångsförflyttar fortfarande människor söderut, helt efter arbetsköparnas behov. Runtomkring ser man hur byar dör ut, och det ser absolut ut att gå så undan för undan i fortsättningen också. Framtiden ser mörk ut. Det kommer inte dröja många årtionden förrän Norrbottens landsbygder och småorter kommer att vara tomma på alla arbetsföra människor, om de höga herrarna får som de vill.

Kvar kommer det att finnas äldre, förfallna hus, nedlagda fabriker, igen-vuxna åkrar och kalhyggen. Kapitalet har tydligen gett sig fan på att det ska ha oss alla till storstadens betonggetton och industriområdena i södra Sverige. Och om det inte är söderut de ska deportera oss så är det till ett annat av deras senaste påhitt, Stålverk 80 i Luleå. Man frågar sig varifrån all arbetskraft ska tas? Det är ju självklart som helst. Byar och samhällen ska tömmas. Var ska då alla bo? De ska trängas ihop i baracker, så klart. Arbetsköparna skiter i hur arbetarna bor, så länge de gör sin "insats" i produktionen och herrarna får sina plånböcker och bankkonton fylla. Dessutom blir det ju mycket billigare när man kan spika ihop provisoriska baracker istället för att bygga egentliga bo-

der. Genialt uträknat, eller hur?

Den här utvecklingen är definitivt inte i vårt intresse. Det är bara storföretagen och arbetsköparna som tjänar på den.

I borgarnas tidningar läser man ofta om arbetslöshet, nedläggningar av industrier, indragen service osv. Helt i enlighet med deras ideologi framställs det som en "naturlig följd av utvecklingen". Men hur är det med oss som drabbas av denna utveckling? Som vanligt får vi sällan göra våra röster hörda.

Vi är många som deltar i kampen mot avfolkningen, som inte längre vill låta oss flyttas hit och dit efter regler som kapitalet har bestämt. Men det är inte lätt.

Och minst av allt om man är ung. Då kallas man "flyttningsbar", eftersom man inte har familj. Går man till socialvården för att få hjälp, blir det nobben, eftersom det finns jobb söderut, och man inte är, som det så vackert heter, "lokalt bunden". Är man dessutom, som jag och många andra, varken berättigad till arbetsmarknadsunderstöd eller arbetslöshetsunderstöd, vad ska man då göra? Vad ska man då leva på? För många av oss blir endautvägen att sätta sig på tåget och åka till industrierna söderut. Arbetsköparna har fått sin vilja fram.

Många gånger undrar män om Arbetsförmedlingen får provision från företagen efter hur många man lyckats deportera söderut.

Motgångar för supermaktteorin

Teorin om att motsättningarna i världen går mellan små och stora stater (och inte mellan klasser) - den så kallade supermaktsteorin - har inhöstat ett par rejäla nederlag den senaste tiden.

Teorins företrädare på svensk mark, SKP, MLK och Kfml(r), har inte råkat i lite illa ut när dom försökt tillämpa sina idéer på den aktuella tennismatchen mot Chile och befrielsekampen i Angola.

Längst går otvivelaktigt MLK och SKP, som inte skräder med orden: Chilematchen ska spelas, chilejuntan är en "legitim" statsbildning. Huvudmotståndaren är istället "supermakterna", och då främst Sovjet.

Inställningen till befrielsekampen i Angola är - om möjligt - än mer katastrofal och avslöjande.

Men kampen mot avfolkningen fortsätter. Vi ger inte upp så lätt. Vi knyter våra nävar. En dag kommer vi att slå till mot kapitalet. Och då kommer vi att slå till hårt!

LGS

Du som sist lämnar samhället,

MPLA, den mest folkförankrade och den socialistiskt inriktade av de tre motståndsrörelserna i Angola, avspisas med kommentarer som "imperialisternas verktyg", "provokatörer" och "splittrare".

Annat ljud i skällan blir det när de USA- och CIA-understödda organisationerna FNLA och Unita ska "analyseras": "sanna patrioter...enhets-kämpar...hjärtmodiga befrielsekämpar" är vad maoisterna vill kalla medlemmarna i dessa organisationer.

Naturligtvis är supermakten Sovjet den stora boven i det Angolska dramat. Att det i Angola, liksom överallt annars i världen utkämpas klasskamp, har gått maoisternas näsa spärlost förbi. Det kinesiska kommunistpartiets supermaktsteori har så till den milda grad förblindat SKP/MLK att man snart kan vänta sig vad som helst från deras sida.

Det ska bli intressant att se hur de "kinesiska" organisationerna reagerar på nyheten att Guinea-Bissaus befrielseorganisation PAIGC aktivt kommer att stödja MPLA:s kamp mot utländska och inhemska förtryckare!

F.d. MLK-sympatisör

Spola kröken ~ HUR DÅ?

Debatt om droger

I FÖRRA NUMRET AV ARBETARMAKT PÅBÖRjade vi en debatt om droger med två inlägg av signaturerna "LGS" och "MARKE". Som synes fortsätter debatten i det här numret med att MARGARETHA S. kastar sig in i den. REDAKTIONEN EMOTSER MED GLÄDJE FLER INLÄGG FÖR KOMMANDE NUMMER AV TIDNINGEN.

Glen, jag vet att du är en Skål.

Bra, att Arbetarmakt tar upp drogbruket och på ett så juste sätt också.

Men Marke, när du skriver att påståendet "drogerna är ett av kapitalismens hjälpmedel att passivisera arbetarklassen med" är fel; då har du själv fel. Givetvis är kapitalisterna inte organiserade för att ordna "samordnade medvetna manipulationer mot arbetarklassen". Men följande citat visar tydligt att kapitalisterna har insett vilken roll drogerna kan spela:

"Bryggeriverksamheten har dessutom alltid fyllt en politisk uppgift: den har tjänat till att lugna befolkningen. Om vi 1918 hade haft ett 14-procentigt öl hade revolutionen inte kommit. Den Eisnerske draksådden växte på det treprocentiga ölets jordmån."

Münchenjuristen dr. Kulle på den tyska Bryggeriföreningens 50-års jubileumsmöte 1922.

Ett färskare exempel är FN:s miljö-vårdskonferens som hölls i Stockholm 1972. Den svenska regeringen befarade att konferensen kunde bli störd av demonstrationer och att olika miljögrupper kunde utnyttja konferensen till att bl.a. påvisa hur USA förstör miljön i Vietnam för att krossa FNL. Vad ska man hitta på? Då dyker Hog Farm upp från USA. De säger, att de är bra på att ta hand om knarkare, demonstranter och miljöaktivister. Så myndigheterna och polisen ger dem Skarpnäcks flygfält för en nästan månads lång knarkfest. Dit strömmar stadens udda och utslagna ungdomar och äldre och FN-delegaterna slipper se dem inne i Stockholm. De politiska miljöaktivisterna försöker Hog Farm komma åt med motor och provokationer. Några grupper låter sig köpas till tystnad, andra genomskådar det hela. När man inte lyckas muta Folkets Forum invaderar man istället ett par av deras möten och saboterar dem. (Mer om Hog Farm står det i "Skarpnäck, USA - en bok om droger och politik" av Gun Zacharias, beställes från Förbundet mot droger, Själagårdsgatan 8 A, 111 31 Stockholm)

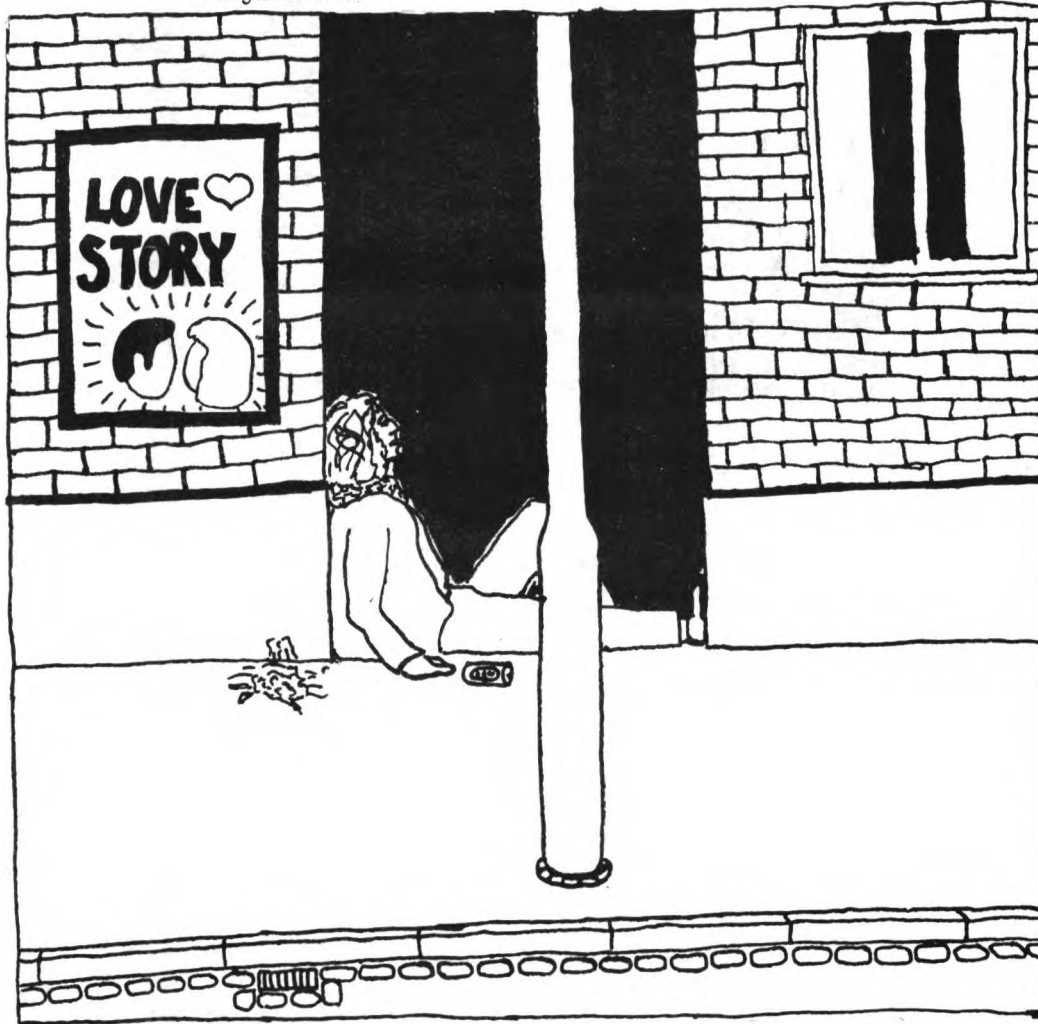
Marke skriver vidare: "Så länge det är mer outhärdligt för en människa att vara nykter i en viss situation eller miljö (diskoteket, festen, jobbet) än att vara berusad, kommer drogerna att stanna. Antingen vi vill det eller ej, LGS, så är vi fast i det kapitalistiska samhället och dess kultur."

Vad menar du med det? Det är klart att vi är påverkade av det samhälle vi lever i, annars skulle det ju inte ha existerat så länge. Men så jävla fast

är vi inte! Eller blev du revolutionär för att det var mer bekvämt?

Att revolutionärer under hela sin uppväxt har präglats av det här samhället är också det givet. Men vi har ju ändå av någon konstig anledning börjat ifrågasätta det, så varför ska det vara så svårt att ifrågasätta drogerna? Förmodligen är det för att ett avståndstagande från droger kräver så mycket mer av oss själva, än att t.ex. vara emot Vietnamkriget. När man inser vad droger står för och drar ut konsekvenserna av det hela måste man också ändra hela sitt beteende. Genom att drogvägra löser vi inte "samhällsproblemet" eller ens drogproblemet, men det är en viktig förutsättning för kampen mot drogerna. Och dessutom är det ju så, att drogfria människor inte så lätt accepterar utsugning och förtryck, utan kämpar för ett annat och bättre samhälle!

Margaretha S.

svar:

Ja. Jag känner mig faktiskt tvungen att svara på ditt inlägg, Margaretha.

Det är riktigt att det inte är bara bland de förtryckta som en del har insett att droger har en passiviserande inverkan och får folk att mer acceptera förtrycket. Också kapitalister och andra grupper i härskande ställning inser säkert det.

På posten, där jag arbetat, ses det djävligt mycket genom fingrarna med supandet. Det finns folk där som varit packade varenda dag i 10 år. Det är klart, det smusslades lite med drickandet, men alla visste att alla visste, och förmännen sa inget, så länge posten kom och gick någorlunda som den skulle. Om nån klappade ihop fick han sova ett tag eller skickades hem för dagen. Det är klart att dom är lättare att handskas med än nyktra människor som opponerar sig. För man blir

intellektuellt slöare och mindre ifrågasättande när man dricker. Och på många industrier säljs mellanöl i massor.

Men det är inte det som är det viktigaste. Det jag vill åt är folkets (och därmed arbetarnas) "mottaglighet" för droger. Det vill säga varför folks "vilja" är så beskaftad att man frivilligt lägger ner massor med pengar på saker man blir slö, mår dåligt och i längden blir fördummad av. Jag menar att det inte är sprit och ölreklamens fel (även om den naturligtvis gör sitt till). Utan den mest grundläggande orsaken till det omfattande drogbruket i Sverige står att finna i den uppföstran barn utsätts för.

En uppföstran som är sådan att nästan alla sexuella och emotionella behov förtrycks. Detta skapar människor som är mer eller mindre oförmögna att kommunicera på ett ärligt sätt, oförmögna att visa sina känslor för andra människor.

Det börjar med så enkla grejor som att man måste säga till faster att hennes kakor är goda fast man tycker att dom smakar fan, och att man inte får stoppa in kudden i sin pyjamas fast man tycker det är skönt. Det fortsätter i en skola som lär en att sitta still och lyda order och att gömma undan sitt kön. Det slutar med en mer eller mindre öppet neurotisk människa, som t.ex. inte utan vidare kan få tillfredställande kontakter med motsatta könet. En människa för vilken det blir lättare att våga försöka "fixa" tjejer och killar om han/hon druckit något.

Naturligtvis är det inte bara sex det gäller. Dellar av den "utlevelse" man aldrig fått uppleva i naturliga, ohämmade lekar (pga föräldrar, betong, cement och skola) när man var liten, kan man finna surrogat för i thinner, sprit och narkotika. Det är denna "mottaglighet" för droger som är det största problemet.

Margaretha, du tycks i likhet med LGS i förra numret av Arbetarmakt, mena att det är bara att säga till sig själv att "droger passiviserar mig, och därför slutar jag använda dom". Ett sånt resonemang följer naturligt på åsikten att drogbruket beror på nåt sånt som att reklam, kapitalisternas manipulationer, mm, lurat oss att fly istället för att kämpa.

Men det är ju den åsikten jag går emot. Och när jag menar att grunden för drogbruket är en uppföstran som skapar en snedvriden personlighet hos oss, som gör oss till skuggor av vad vi skulle kunna vara, så inser man varför det för de flesta inte går att bara hux flux säga: "nu är jag medveten, nu drogvägrar jag".

Du snuddar vid det jag är ute efter när du säger "ett avståndstagande från droger kräver så mycket mer av oss själva än att t.ex. vara emot Vietnamkriget ... man måste ändra hela sitt beteende".

Det är det jag menar. Och för att kunna ändra hela sitt beteende måste åtminstone en del av den närmaste omgivningen ändras. Dvs. om jag vill vara tillsammans med en tjej och för att få kontakt med någon är hänvisad till diskotek eller fester med allt vad det innebär av teater och konstlat beteende, och för att överhuvudtaget kunna tänka mig att våga göra nåt måste dricka en del, så blir en drogvägran utan förändringar av omgivningen i det fallet lika med ett fullständigt celibat.

Missförstå mig nu inte. Jag vill inte försvara drogerna. Jag vill förklara dom och varför det inte är så lätt att göra sig av med dom.

Drogerna är ett av mänsklighetens största gissel, och jag anser att det är helt nödvändigt att bekämpa dom. Och det redan idag, vi får inte vänta och med en axelryckning säga att det ordnar sig efter revolutionen.

Men jag tror inte i nån större utsträckning på individuell befrielse. Man måste förändra sin omgivning. Tillsammans, i grupper, bland kompisarna, på rbetsplatser, ungdomsgårdar, musikforum, i den politiska organisationen osv kan vi kollektivt med olika medel bekämpa drogerna.

Men det är ändå inte huvuduppgiften för oss. Det viktiga är att visa på det här samhällets totala ruttenhet och omänsklighet, och att det i kämpar för inte är nån bestialisk patidiktatur, utan ett samhälle där alla tillåts "leva ut", fyllt av kärlek, värme och kontakt, kort sagt: mänsklighetens befrielse - kommunismen.

Marke

FÖR DIG SOM VILL LÄSA MER

Vidstående pamfletter kan beställas från
ARBETARPRESS
Box 31 134
400 32 GÖTEBORG 31
postgironummer
88 66 51 - 9

nr 1 - Klasskamp i Polen	4:- (slut)
nr 2 - Maurice Brinton/Auktoritär uppföstran, sexuellt förtryck och politikens irrationalitet	4:-
nr 3 - Anton Pannekoek/Lenin som filosof	8:- (slut)
nr 4 - Politisk plattform för Förbundet Arbetarmakt	2:- (slut)
nr 5 - Paul Cardan/Socialismens innebörd	2:-
nr 6 - Rossana Rossanda/Klass och parti	1:-
nr 7 - Martin Glaberman/Mao som dialektiker	2:-
nr 8 - Rosa Luxemburg/Marxism kontra leninism	2:-
nr 9 - ARBETARMAKT - artiklar och ledare ur tidningen Arbetarmakt 1972-73	5:-
nr 10- Herman Gorter/Öppet brev till kamrat Lenin. Ett svar på "Radikalismen-kommunismens barnsjukdom"	7:-
nr 11- ARBETARRADEN - de proletära maktorganen	4:-

Rådsmakt är Förbundet Arbetarmakts teoretiska organ. De senaste numren har behandlat bl a strategi och taktik, psykiatri, ryska revolutionen och familjen under kapitalismen. Prenumeration kostar 15 kronor för 4 nummer och de insättes på postgiro nr 87 99 69 - 4. Stödprenumeration minst 30 kronor.
Adressen är: RÅDSMAKT
Box 31 102
400 32 GÖTEBORG 31

I SOCIALDEMOKRATISKA AFTONBLADET PAGAR SEDAN EN TID TILLBAKA EN DEBATT OM ARBETSTIDERNAS UTIFRÅN FÖRSLAGET OM 6 TIMMARS ARBETSDAG. IDEN TILL ATT DRAGIGANG DEN HÄR DEBATTEN HAR AFTONBLADET SÄKERT HÄMTAT FRÅN DEN SOCIALDEMOKRATISKA KVINNOORGANISATIONEN, DÄR, OM MAN SKA TRO MASSMEDIA, IDEN HAR SITT URSPRUNG. PÅ ETT FÖR REFORMISTER SEDVANLIGT SÄTT FÖRS DEBATTEN IN PÅ ETT PLANLÖST OCH IDEALISTISKT PLAN.

Den socialdemokratiska debattens syfte är uppenbart för varje kritiskt tänkande människa. Än en gång ett valhänt försök att hänga på och passivisera det arbetande folkets krav på ett människovärdigare och dragligare liv. Men ett sådant liv kan aldrig åstadkommas på borgelig, reformistisk och idealistisk väg. Det krävs ett revolutionärt perspektiv på samhällsutvecklingen för att ett sådant krav ska kunna förverkligas. Det kapitalistiska (i socialdemokratisk tappning "blandekonomiska") samhället kan i längden inte tillfredsställa det arbetande folkets krav på ett liv värt att levast.

Nedanstående artikel är skriven av Förbundet Arbetarmakt:s arbetsplatssekreterare och redogör kort för den kommunistiska ståndpunkten till debatten om arbetstiden.

Sossar! Förverkliga 8-timmarsdagen först!

Den socialdemokratiska debatten om 6 timmars arbetsdag svävar inte lite i det blå. Samtliga debattörer tycks utgå från att vi arbetare idag har 8 timmars arbetsdag, som den unga arbetarrörelsen hade som ett av sina huvudkrav. Aldrig har vi väl kanske befunnit oss på ett så långt avstånd från denna verklighet, sedan lagen om 8 timmars arbetsdag genomfördes 1920, som idag. Långa och krångliga resor till och från arbetet blir för var dag allt fler arbetares vardag. En sammanlagd tid av 2 timmars restid till och från jobbet varje dag är idag inget ovanligt för en vanlig industriarbetare.

Vidare har koncentrationen och nedläggningen av servicecentra, typ affärer, postkontor mm ytterligare bidragit till att urholka den "verkliga fritiden". Därför skulle man vilja säga till de socialdemokratiska debattörerna: arbetare för att förverkliga 8-timmarsdagen först!

ARBETSTID PÅ ARBETARNAS VILLKOR INTE PÅ KAPITALET!

Men se det kan dom inte! Sin samhälls-åskådning trogen skulle sossarna med detta arbete komma i konflikt med den kapitalistiska samhällsutvecklingen. Och är det något sossarna skyr så är det att bryta kapitalets makt över samhällsutvecklingen. I all synnerhet som det är socialdemokraternas bundsförvanter i monopolkapitalet (företrädesvis exportindustrin) som idag sitter vid maktens köttgrytor.

Frågan om arbetstidens längd har alltid varit en klassfråga. En förtryckt klass försöker att tillkämpa sig så dragliga förhållanden som möjligt i ett tjuvsamhälle. Frågan om arbetstidens längd har vidare alltid varit en omstridd och central fråga i arbetardebatten. Kapitalets allt grymmare och raffinerade härjningar av samhällsindividen, och då främst lönearbetaren, har direkt eller indirekt alltid legat till grund för debatten och kampen. Därför är frågan om arbetstidens längd ännu en i högsta grad central klassfråga.

Arbetsboskap

Men det är lätt gjort att hamna gale i debatten och kampen om man inte har ett anti-kapitalistiskt och socialistiskt perspektiv: på samma sätt som alla vinster är övervinster, som vi kommunister ser saken, är frågan om arbetstidens längd också en fråga om arbetet överhuvudtaget i ett tjuvsamhälle som vårt. Ska vi överhuvudtaget acceptera det faktum att vi säljs som arbetsboskap på en marknad? Och om inte - hur ska vi arbeta för att successivt undanröja de krafter som tvingar oss till denna förnedrande handling?

Att vi arbetare, för att överleva i dagens samhälle, tvingas till denna förnedrande handling tror jag dom flesta är införstådda med. T o m vissa

socialdemokrater. Men på vilket sätt vi ska stoppa detta, och under vilka villkor vi ska göra det, är en annan femma. Ska vi t ex respektera de avtal vi själva eller våra förmyndare (LO) ingår med arbetsköparna? Om inte - vad göra? En sosse svarar tveklöst ja på den första frågan. Den andra frågan är överhuvudtaget inte möjlig att tänka fullt ut om man är (och avser att förbli) socialdemokrat.

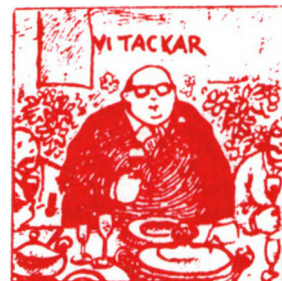
Vad tycker vi då i Förbundet Arbetarmakt? Ja, något klart och entydigt svar på dom här frågeställningarna är både svårt och vanskligt att klämma ur sig.

Frågan måste naturligtvis kopplas till vår syn på hur det är idag och hur vi vill att det ska se ut. Med andra ord: denna fråga kan liksom alla andra frågor inte diskuteras separat från en samhällssyn i stort. Det är bl a detta vi kritiserar socialdemokratin för att försöka göra.

Otrygghet

Att det inte är möjligt att göra något annat än att *temporärt* sälja sin arbetskraft (under en permanent kamp för ett så bra "pris" som möjligt), är vi fullständigt på det klara med. Frågorna hur och under vilka former är däremot kontroversiella och omdömbatterade frågor också hos oss. Frågan om vi ska respektera avtal ingångna med arbetsköparna kan vi dock besvara med ett bestämt nej! Av vilken anledning skulle vi göra det? Sossarnas snack om ökad otrygghet genom ett sådant förfarande uppvisar inte några mer bärande bevis. Vi anser, att så länge som arbetsköparna innehar den ekonomiska (och därmed politiska) makten finns det ingen anledning att låta sig underordnas några ingångna avtal. I kraft av sin ekonomiska makt är arbetsköparna dom som verkligen bryter mot sina avtal. I all synnerhet om ett avtal i någon fråga skulle

givit oss arbetare något "extra" någon gång.

Denna inställning betyder emellertid inte att vi inte reser krav på att saker och ting ska genomföras! Som frågor om arbetsförhållanden, löner och arbetstider t ex. Men vi gör det i fullt medvetande om att flera av dem inte är möjliga att förverkliga under rådande förhållanden. Kraven får snarare ses som ett sätt att eftersträva så dragliga levnadsbetingelser som möjligt, samt - inte minst viktigt - som ett sätt att successivt minska arbetarklassens tilltro till kapitalismens "nödvändighet" till ett minimum. Dvs krav som verkar medvetandehöjande och långsamt fräter sönder kapitalets herravälde.

Mot den bakgrunden ser vi frågan om arbetstidens längd som en viktig fråga att mobilisera kamp för. Vår åsikt är att reformer på det här området i största möjliga utsträckning skall genomföras på arbetarnas villkor och på kapitalets bekostnad. Kravet på 6 timmars arbetsdag för alla med betalning för 8 timmar (dvs nuvarande lön) är ett exempel på ett aktuellt krav i denna fråga. Resor till och från arbetet betalda av arbetsköparna och en successiv nedskärning av skiftarbete två andra. Vi ska arbeta för att arbetsköparna så lite som möjligt skall kunna bestjäla våra liv och våra kroppar!

Men fria blir vi först sedan tjuvsamhället störtats. Då arbetarna inte längre är någon försäljningsvara, och själva - efter behov och kollektiva beslut - är "herrar" över sina liv.

Detta är ett faktum som enligt min mening alltför ofta "glöms bort" (eller - som i det socialdemokratiska fallet - förnekas) i debatten om arbetstidens längd.

FAM,
arbetsplatssekreterare

Sålde gruvarbetarna sin hälsa?

Med siffrorna 61% för och 39% emot tog gruvarbetarna i Malmfälten ställning till det förslag till nytt avtal, som den av staten tillsatta medlingskommissionen utarbetat. Det kommer att betyda ca 1000-2000 i påslag i månaden för varje gruvarbetare. Efter skatt betyder det ca 300-400:-.

Antagandet av medlingskommissionens bud kommer också betyda att gruvarbetarnas krav på pension vid 60 år och avvisande av LKAB:s förhatliga skiftsystem föll. Med vissa modifikationer kommer nu gruvarbetarna tvingas ner i gruvorna också under helgerna, när gruvorna annars borde "vädras ut" från all dieselgas.

Eftersom vi i vår förra artikel om omröstningen i malmfälten (AM 8/75) ställde i utsikt, att gruvarbetarna skulle avvisa medlingskommissionens bud inställer sig naturligtvis frågan: sålde gruvarbetarna sin hälsa för

Störst majoritet för budet uppnåddes i avdelning 12 i Kiruna. Eftersom antalet gruvarbetare är dubbelt så stort där som i MalMBERGET betydde det anturligtvis att kommissionens bud segrade. Skulle Gruvs styrelse ta ställning till medlingsbudet utifrån röstsiffrorna i MalMBERGET och Svappavaarskulle man tvingats avvisa medlingsbudet.

Avtalet som nu slutits i malmfälten löper på två år, men kampen för pension vid 60 år och mot LKAB:s utökade skiftgång kommer att fortsätta. Efterhand som inflationen åter upp de löneökningar som gruvarbetarna tillkämpat sig, och efterhand som miljön i gruvorna blir sämre, kommer allt fler arbetare att bli medvetna om det bedrägliga i den ekonomistiska politik som Gruvarbetarförbundet driver.

Gruvarbetarnas kamp för människovärdigt arbete och människovärdig arbetsmiljö kommer att fortsätta.

Bokcafét ARBETARMAKT

Fredagen den 19:e september slår det lilla bokcaféet ARBETARMAKT i Jönköping upp portarna.

Efter mer än tre års strider mot stalinistgrupperna KFML(r) och SKP har kamraterna i Förbundet Arbetarmakt i Jönköping nu tagit ett rejält kliv framåt vad det gäller att nå ut till fler människor.

Öppettiderna för det lilla bokcaféet blir tills vidare fredagar kl. 17 00 - 19 00 och lördagar kl. 13 00 - 16 00. OBS! Lördagen den 20:e september hålles bokcaféet stängt p.g.a. en viss tennismatch i Båstad.

I bokcaféet, som är rätt opretentiöst till sin uppläggning, kan man ta del av det mesta i vänsterpressen, inhandla litteratur och ta en fika. Till bokcaféets attraktioner måste omnämnas "Frasvåfflan (r)", som gratis utskänks till alla besökare på öppningsdagen.

Bokcaféets adress är Fornkullegatan 7 och är beläget på Gråshagen i södra Jönköping. Dit tar du dig enklast med hjälp av 4:ans buss från centrum i Jönköping.

MUSIKINTRESSERADE REVOLUTIONÄRER

i Jönköpingstrakten med omnejd, uppmanas snarast att ta kontakt med Förbundet Arbetarmakts Jönköpingsavdelning vid intresse av att samla den revolutionära rörelsens spelande och sjungande kamrater. Kanske för att starta någon slags musikgrupp. Ring 036/12 56 70!